

Torsdag den 26. marts 2015 (D)

1

70. møde

Torsdag den 26. marts 2015 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til miljøministeren om regeringens planer om at sikre og tilpasse Danmark i lyset af de kommende års klimaforandringer. Af Steen Gade (SF) m.fl. (Anmeldelse 24.03.2015).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til handels- og udviklingsministeren om et investor-stat-tvistbilæggesystem i EU-USA-frihandelsaftalen. Af Nikolaj Villumsen (EL) og Christian Juhl (EL). (Anmeldelse 24.03.2015).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 32:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om, at det altid skal kunne betale sig at arbejde. Af Jacob Jensen (V), Ole Birk Olesen (LA) og Mike Legarth (KF). (Anmeldelse 24.03.2015).

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 21 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold om sexchikane. Af Özlem Sara Cekic (SF) m.fl. (Anmeldelse 06.02.2015. Forhandling 24.03.2015. Forslag til vedtagelse nr. V 33 af Özlem Sara Cekic (SF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Jacob Lund (S), Peter Juel Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Liv Holm Andersen (RV) og Charlotte Dyremose (KF)).

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 29 [afstemning]:

Forespørgsel til justitsministeren om Kriminalforsorgens antiradikaliseringssprogram og initiativer for at undgå radikalisering af indsatte i fængslerne. (Hasteforespørgsel). Af Peter Skaarup (DF) og Martin Henriksen (DF). (Anmeldelse 20.03.2015. Fremme 24.03.2015. Forhandling 25.03.2015. Forslag til vedtagelse nr. V 35 af Peter Skaarup (DF), Karsten Lauritzen (V), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Mai Mercado (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 36 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Per Clausen (EL)).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Statsforvaltningens underretning af kommunerne ved udstedelse af registreringsbeviser og opholdskort efter EU-reglerne samt justering af boligkravet m.v.). Af justitsministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 03.12.2014. 1. behandling 18.12.2014. Betænkning 17.03.2015. 2. behandling 24.03.2015. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder. Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen). (Fremsættelse 19.12.2014. 1. behandling 20.01.2015. Betænkning 19.03.2015. 2. behandling 24.03.2015. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1 af 25.03.2015 til 3. behandling af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, lov om finansiell stabilitet, lov om en garantifond for indskydere og investorer, lov om værdipapirhandel m.v. og ligningsloven. (Gennemførelse af direktiv om genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber (BRRD) og direktiv om indskudsgarantiordninger (DGSD)). Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen). (Fremsættelse 19.12.2014. 1. behandling 20.01.2015. Betænkning 19.03.2015. 2. behandling 24.03.2015. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-8 af 25.03.2015 til 3. behandling af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Forlængelse af perioden for midlertidig nedsættelse af grundvederlag til ministre). Af finansministeren (Bjarne Corydon). (Fremsættelse 19.03.2015).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til udbudslov. Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen). (Fremsættelse 18.03.2015).

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre indeklime i folkeskolen. Af Lars Dohn (EL) og Rosa Lund (EL). (Fremsættelse 20.11.2014).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre indeklime i skolerne. Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl. (Fremsættelse 02.12.2014).

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om initiativer til at minimere mobning i skolen. Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl. (Fremsættelse 29.01.2015).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til jernbanelov.

Af transportministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 11.03.2015).

Finn Sørensen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 110 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af kædeansvar).

Pernille Vigsø Bagge (SF) m.fl.:

Kl. 10:00

Beslutningsforslag nr. B 111 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af gyldig billedlegitimation udover pas og kørekort).

Louise Schack Elholm (V) og Charlotte Dyremose (KF):

Beslutningsforslag nr. B 112 (Forslag til folketingsbeslutning om et mere overskueligt andelsboligmarked).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af Folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Udenrigsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4 at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).
(Redegørelse nr. R 14).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling den 7. april 2015.

Udenrigsministeren har endvidere meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4 at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om Europarådets virksomhed og Danmarks deltagelse heri.
(Redegørelse nr. R 13).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling også tirsdag den 7. april 2015.

Erhvervs- og vækstministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4 at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2015.
(Redegørelse nr. R 12).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Lovforslag nr. L 178 (Forslag til lov om ændring af lov om udenrigstjenesten. (Ansættelse af tjenestemænd på åremål, ændring af proceduren for at stille en tjenestemand til rådighed, ophævelse af reglerne om notarialforretninger m.v.)).

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Lovforslag nr. L 179 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om socialtilsyn. (Øget kvalitet i alkoholbehandling)).

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Lovforslag nr. L 180 (Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. (Tilskud til inklusion, specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på frie skoler og enkeltfagsprøve på frie fagskoler m.v.)) og

Lovforslag nr. L 181 (Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Indførelse af fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi, ændring af bedømmelsesordning ved folkeskolens skriftlige prøver m.v.)).

Jonas Dahl (SF) og Pernille Vigsø Bagge (SF):

Beslutningsforslag nr. B 105 (Forslag til folketingsbeslutning om en redegørelse om budgetloven og sanktioner over for kommuner og regioner).

Per Clausen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 106 (Forslag til folketingsbeslutning om forbrugeroplysning om levetid m.m. for elektriske og elektroniske produkter) og

Beslutningsforslag nr. B 108 (Forslag til folketingsbeslutning om kommuners adgang til at etablere solcelleanlæg).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL) og Henning Hyllested (EL):

Beslutningsforslag nr. B 107 (Forslag til folketingsbeslutning om, at civilregistreringen skal overgå fra folkekirken til kommunerne).

Nikolaj Villumsen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 109 (Forslag til folketingsbeslutning om annullering af besparelserne på det statslige beredskab).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til miljøministeren om regeringens planer om at sikre og tilpasse Danmark i lyset af de kommende års klimaforandringer.

Af Steen Gade (SF) m.fl.

(Anmeldelse 24.03.2015).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til handels- og udviklingsministeren om et investorstat-tvistbilæggesystem i EU-USA-frihandelsaftalen.

Af Nikolaj Villumsen (EL) og Christian Juhl (EL).

(Anmeldelse 24.03.2015).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 32:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om, at det altid skal kunne betale sig at arbejde.

Af Jacob Jensen (V), Ole Birk Olesen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 24.03.2015).

Kl. 10:03

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 21 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold om sexchikane.

Af Özlem Sara Cekic (SF) m.fl.

(Anmeldelse 06.02.2015. Fremme 17.02.2015. Forhandling

24.03.2015. Forslag til vedtagelse nr. V 33 af Özlem Sara Cekic (SF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Jacob Lund (S), Peter Juel Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Liv Holm Andersen (RV) og Charlotte Dyremose (KF)).

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 34 af Jacob Lund (S), Peter Juel Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Liv Holm Andersen (RV) og Charlotte Dyremose (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 86 (V, S, DF, RV og KF), imod stemte 15 (SF og EL), hverken for eller imod stemte 5 (LA).

Forslag til vedtagelse nr. V 34 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 33 af Özlem Sara Cekic (SF) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 29 [afstemning]:

Forespørgsel til justitsministeren om Kriminalforsorgens antiradikaliseringssprogram og initiativer for at undgå radikaliseringsprogram af indsatte i fængslerne. (Hasteforespørgsel).

Af Peter Skaarup (DF) og Martin Henriksen (DF).

(Anmeldelse 20.03.2015. Fremme 24.03.2015. Forhandling

25.03.2015. Forslag til vedtagelse nr. V 35 af Peter Skaarup (DF), Karsten Lauritzen (V), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Mai Mercado (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 36 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Per Clausen (EL)).

Kl. 10:05

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 36 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Karina Lorentzen Denhardt (SF) og Per Clausen (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 55 (S, RV, SF, EL og ALT), imod stemte 47 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 5 (LA).

Forslag til vedtagelse nr. V 36 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 35 af Peter Skaarup (DF), Karsten Lauritzen (V), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Mai Mercado (KF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Statsforvaltningens underretning af kommunerne ved udstedelse af registreringsbeviser og opholdskort efter EU-reglerne samt justering af boligkravet m.v.).

Af justitsministeren (Mette Frederiksen).

(Fremstilling 03.12.2014. 1. behandling 18.12.2014. Betænkning 17.03.2015. 2. behandling 24.03.2015. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:06

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 93 (V, S, RV, SF, EL, LA, KF og ALT), imod stemte 14 (DF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder.

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).
(Fremsættelse 19.12.2014. 1. behandling 20.01.2015. Betænkning 19.03.2015. 2. behandling 24.03.2015. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1 af 25.03.2015 til 3. behandling af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:08

Afstemning

Formanden:

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 af erhvervs- og vækstministeren som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 10:08

Forhandling

Formanden:

Herefter drejer forhandlingen sig om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 94 (V, S, DF, RV, SF, KF og ALT), imod stemte 12 (EL og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, lov om finansiell stabilitet, lov om en garantifond for indskydere og investorer, lov om værdipapirhandel m.v. og ligningsloven. (Gennemførelse af direktiv om genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber (BRRD) og direktiv om indskudsgarantiordninger (DGSD)).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 19.12.2014. 1. behandling 20.01.2015. Betænkning 19.03.2015. 2. behandling 24.03.2015. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-8 af 25.03.2015 til 3. behandling af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)).

Kl. 10:09

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning

Formanden:

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1-8 af erhvervs- og vækstministeren som vedtaget.

De er vedtaget.

Kl. 10:09

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 93 (V, S, DF, RV, SF, KF og ALT), imod stemte 12 (EL og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Så prøver vi at holde vejret et øjeblik, inden vi går til førstebehandling. Ja, det var jo ikke nogen opfordring til at starte med at snakke. Men må vi bede om at få samtalerne dæmpet eller lagt udenfor, så vi kan fortsætte Folketingets forhandlinger.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 10:14

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Forlængelse af perioden for midlertidig nedsættelse af grundvederlag til ministre).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 19.03.2015).

Kl. 10:11

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet.

Jeg ved ikke, om der er en ordfører til stede fra Venstre; det ser det ikke ud til. Så skal jeg høre, om der er en socialdemokratisk ordfører.

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, hr. formand. Jeg skal sige, at Socialdemokraterne selvsagt kan støtte dette lovforslag fra regeringen, som går ud på at forlænge den periode, hvor ministrenes løn bliver nedsat, og det kan vi jo med henvisning til den Vederlagskommission, der er nedsat.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Søren Espersen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Tak. Jeg skal også bare kort på Dansk Folkepartis vegne sige, at vi støtter forslaget om at forlænge perioden med nedsættelse af grundvederlaget til ministre i de næste 4 år. Tak.

Kl. 10:12

Formanden:

Fru Lone Loklindt som radikal ordfører.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Lone Loklindt (RV):

Det Radikale Venstre kan naturligvis også støtte lovforslaget om at fortsætte den midlertidige nedsættelse, der er, af grundvederlaget, ud fra den betragtning, at der sidder en Vederlagskommission og arbejder. Vederlagskommissionen, som beskæftiger sig med fuldtidsbeskæftigede politikere, skal komme med sit udspil eller sin rapport her i slutningen af 2015, og derfor giver det rigtig god mening at afvente kommissionens resultat, inden vi så i Folketinget senere kan tage de fornødne skridt i forhold til ændringer af vederlag og vederlagsniveauet fremadrettet. Så vi støtter forslaget.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Er det hr. Holger K. Nielsen, der er ordfører for SF? Værsgo.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg skal bare sige, at SF støtter forslaget.

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det kan jo være, det skyldes ubehag ved at skulle argumentere for et lovforslag, der kortvarigt begrænser ministrenes indtægter, at folk enten udtrykker sig meget kort eller bare bliver væk.

Jeg synes alligevel, man er nødt til at sige, at når man kigger på bemærkningerne til det her lovforslag, bliver man jo en lille smule trist. For hvad handler det her lovforslag i virkeligheden om? Det handler om, at man udsætter at tage stilling til ministrenes lønforhold, indtil den Vederlagskommission, som man har nedsat, kommer med et resultat. Det fremstår af bemærkningerne, som om der så vil foregå en drøftelse af det, der kommer fra Vederlagskommissionen. Men det passer jo ikke. Det er jo sådan, at et stort flertal i Folketinget har besluttet sig til, at ligegyldigt hvad Vederlagskommissionen kommer med, så vil man vedtage det.

Man har også gjort det helt usædvanlige i forbindelse med den her kommission, at man ikke har de sædvanlige krav til, hvad kommissionen skal leve op til. Når der nedsættes kommissioner i det her land, plejer de at få to ting at vide: Det må ikke koste noget, og så må det ikke reducere arbejdsudbuddet. Disse to væsentlige krav rejsses ikke her, for her er der større ting i spil, nemlig politikernes lønforhold. Det synes jeg faktisk er lidt interessant – at den helt almindelige måde at håndtere politik på er sat ud af spil. De sædvanlige krav, de sædvanlige regnemetoder, de gængse regnemetoder tager man ikke hensyn til, og så har man ovenikøbet tilladt sig at sige, at denne kommissions beslutning vil blive ført ud i livet. Man kunne jo rejse det spændende spørgsmål, hvorfor et forslag fra Venstre, der kom i 2012, om at lave sådan en kommission, der skulle have lov til at bestemme, dengang var ansvarsforflygtigelse og nu er rigtig, rigtig klogt og dygtigt.

Af samme grund har man selvfølgelig været omhyggelig, da man nedsatte Vederlagskommissionen. Her sidder kun mennesker, der har dyb indsigt i, hvor hårdt det er at sidde på samfundets ledende poster – tidligere politikere, tidligere ministre, nuværende og tidligere topembedsmænd, som alle sammen har det udgangspunkt, at det er rigtig hårdt og tungt og slidsomt at have ansvar, og derfor må det også være sådan, at man skal kunne få en god løn for det. Her indtræffer så den tredje bemærkelsesværdige ting i det her kommissionsarbejde, for på spørgsmålet om, hvorvidt det her handler om, at politikerne skal have mere i løn, siger formanden, at det kan man ikke være sikker på, men man sætter i hvert fald ikke folks løn ned. Tænk nu, hvis de kommissioner, som har arbejdet med dagpenge-spørgsmål, med kontanthjælp og andre ting, havde sagt fra starten af: Vi kan jo ikke forringe menneskers vilkår. Det gjorde man ikke. Tværtimod var præmissen vel i udgangspunktet, at menneskers vilkår skulle forringes. Men når det handler om politikeres løn, forholder det sig anderledes.

Jeg synes i grunden, at det er lidt flot, at man forsøger at give indtryk af i dag, at nu fremlægger man et forslag, hvor man sådan af anstændighedsmæssige grunde og på grund af politiske beslutninger, man har truffet tidligere, vil begrænse ministrenes lønudvikling, når det bare handler om at vinde tid til efter næste valg, hvor man så kan få vedtaget de nødvendige forbedringer, som man ser det. Jeg synes også, det er værd at benytte lejligheden til at minde om, hvor hård politisk kamp det har krævet at få ændret pensionsalderen for folketingspolitikere, så den følger andre menneskers efterlønsalder. Det er alligevel bemærkelsesværdigt, at vi stadig væk har den opfattelse, at politikere i det her land skal pensioneres, samtidig med at andre mennesker går på efterløn, selv om vi godt ved, at der er rigtig man-

ge mennesker, der ikke går på efterløn, og vi vist nok stadig ønsker, at alle helst skal arbejde, indtil de bliver 80.

Men der skal ingen tvivl være: Enhedslisten vil ved enhver lejlighed stemme for selv den mindste forbedring, og det, finansministeren kommer med her, er jo en forbedring. Den er som sædvanlig, når der kommer forbedringer fra finansministeren, lille og kortvarig, og man kan frygte, hvad der kommer bagefter, men det skal ikke forhindre os i at nyde dette sekunds glæde og derfor stemme for det her lovforslag.

Kl. 10:18

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 10:18

Søren Espersen (DF):

Ja, det er netop en bemærkning, mere end det er et spørgsmål. Jeg vil bare tilslutte mig det, som hr. Per Clausen siger. Det er en helt atypisk fremgangsmåde, flertallet af partierne har indladt sig på, og jeg synes, at man på den måde totalt lægger ansvaret fra sig frem for åbent og ærligt at stå frem og sige, at man gerne vil have vederlagsforhøjelser. Så ganske kort: Jeg er fuldstændig enig i det, hr. Per Clausen har sagt.

Kl. 10:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:19

Per Clausen (EL):

Jeg skal ikke forsømme en eneste lejlighed til at erklære min glæde, når hr. Søren Espersen siger, at han er enig med mig. Jeg håber på, at det vil gentage sig rigtig ofte i fremtiden.

Kl. 10:19

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er Venstres ordfører kommet til stede, hr. Kristian Jensen, værsgo.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Kristian Jensen (V):

Jeg kan glæde mig over, at arbejdet i Folketinget går så hurtigt, at man kan tage fejl af tiden, og jeg kan også forstå på andre, der har været her hele vejen igennem, at det indtil nu ikke har været lange ordførertaler, og det skal jeg ikke afvige fra, men jeg vil bare tillade mig at komme med en lille bemærkning. Jeg er nemlig glad for, at det lykkedes Venstre at overtale et flertal i Folketinget til at få nedsat en vederlagskommission, der kan kigge på, hvad der er det rigtige niveau for vederlaget, ikke bare til folketingsmedlemmer og ministre, men for den sags skyld også til borgmestre. Jeg mener, det er godt, at vi får nogle eksterne til at kigge på, hvilket niveau det skal være, og jeg mener naturligvis også, det er en god idé, at man, indtil den er færdig, fastholder den lønreduktion for ministre, der blev indført af VK-regeringen. Så vi støtter forslaget.

Kl. 10:20

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 10:20

Søren Espersen (DF):

Jeg vil bare spørge om noget. Nu har vi så en kommission, der er nedsat, og på den måde har man jo så bedt nogle andre om at finde ud af, hvad man selv mener. Men jeg vil egentlig spørge Venstres

ordfører, hvad han selv mener. Synes hr. Kristian Jensen, at det vederlag, vi får som folketingsmedlemmer, er utilstrækkeligt?

Kl. 10:20

Kristian Jensen (V):

Jeg synes, at det vederlag, vi får, den omkostningsgodtgørelse, der gives, de pensionsregler, vi har, er rimelige og fair, og det er et godt niveau, det ligger på. Jeg har hverken et ønske om, at de skal sættes op eller ned. Jeg konstaterer bare, at så lang tid jeg har oplevet debatten om vederlag til folketingsmedlemmer, har der hele tiden været den kant, at folk har kunnet sige: I vedtager jo selv reglerne for, hvor meget I skal have; I tør ikke lade andre vurdere, om I får det rigtige. Det tør vi godt i Venstre, og derfor kom vi med forslaget om en vederlagskommission, og derfor har vi også sagt fra starten af, at vi sådan set lægger vores egne vilkår i hænderne på den vederlagskommission. Vi lover at støtte dem, uanset om de kommer og siger, at vores vilkår skal være bedre, eller de kommer og siger, at vores vilkår skal være ringere.

Kl. 10:21

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:21

Søren Espersen (DF):

Men det pudsige er jo, at samtlige af det flertals ordførere vil sige det her, som hr. Kristian Jensen nu har sagt, nemlig at jo, det, vi har, ser ganske fornuftigt ud, med vederlag, med pension osv., altså en helhedsbetragtning om, at det er meget fornuftigt. Hvorfor søren skal man så nedsætte en kommission, som skal sidde og finde ud af noget, der egentlig går ganske godt, og hvor samtlige ordførere her i Folketinget vil sige præcis det, som hr. Kristian Jensen nu har sagt?

Kl. 10:22

Kristian Jensen (V):

Fordi det jo ikke er alle, der synes, det går godt, og at niveauet er det rigtige. Vi hører gentagne gange en diskussion om, hvorvidt lønniveauet er det korrekte i forhold til ansvaret, hvorvidt pensionsreglerne er for gunstige, og om omkostningsgodtgørelsen skulle være lavet på en anden måde. I stedet for, at det bliver ved med at være sådan, at det er politikerne, der vedtager reglerne om vederlaget til os selv, at vi så at sige selv tager det, vi synes er rimeligt, så synes vi, det er godt, at der nu kommer eksterne folk og kigger på, om det ligger på det rigtige niveau. Det var Venstres forslag, efter noget tid fik vi også flertal for det, og det er jeg glad for.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:22

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Liberal Alliance var jo heller ikke med i flertallet bag Vederlagskommissionen efter det helt enkle princip, at vi synes, at Folketinget skal tage ansvar for sine egne lønvilkår. Det mente, så vidt jeg husker, syv ud af otte partier også for ganske få år siden og var enige med os i, men pludselig drejede karrusellen, og så var der et bredt flertal for at udlicitere det her. Og om end Liberal Alliance godt kan lide udlicitering, synes vi, at det her mere handler om ansvarsforflygtigelse.

Der er jo tale om, at man beder nogen om at se på lønvilkårene, og så lover man at følge det, de kommer frem til. Hvis så bare det var et princip, man kunne sprede lidt bredere ud, så man på skatte-

kommissioner og velfærdskommissioner og den slags også ville love, at man gennemførte det, som de kom frem til, så tror jeg, at man kunne få et meget mere effektivt velfærdssamfund med lavere skatter, mere frihed og mere vækst. Så hvis vi kunne brede det ud, er vi sådan set også parat til at æde den her, men indtil da kan vi selvfølgelig ikke være med til det.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Liberal Alliance har den holdning, at vi i virkeligheden, som Kristian Jensen sagde, synes, at den samlede sum, der bliver brugt på aflønning af folketingsmedlemmer, er rimelig, men vi synes, at eftervederlag og pensioner er for gavmilde, og at man kunne spare på dem for at kompensere på lønnen. Det synes vi sådan set bare at Folketinget kunne lave en aftale om, hvis det er det, man vil, i stedet for at udlicitere det til en kommission.

Dengang det blev foreslået at nedsætte grundvederlag og pension m.v. til ministre i en periode, stemte vi faktisk blankt i Liberal Alliance, fordi vi syntes, at den måde, man gjorde det på, måske var lige smart i en fart. Vi synes da bare, at man kunne nedlægge et ministerium eller flere, så kunne man både spare det samme i ministerløn, men også en række medarbejdere og dermed få en samlet større besparelse, og det havde jo været mere effektivt. Men når nu vi bliver spurgt, om vi vil fastholde det lønniveau, der er, stemmer vi selvfølgelig for at fastholde det lønniveau, der er for ministre, fordi det ikke umiddelbart er der, at vi tænker, at der er brug for bruge flere penge, end der er i dag.

Vi synes, det er rart, selvfølgelig, at man diskuterer de her spørgsmål, men man kunne jo ønske sig, at det var med større iver, at man behandler, at pengene bliver brugt ordentligt, når det også handler om brugen af penge på politikere selv. Det gælder for så vidt ikke kun lønninger, men også sådan noget som den offentlige parti-støtte, som vi gerne så afviklet helt, sådan så partierne blev mere afhængige af deres medlemmer i stedet for alene at kunne bruge skatteydernes penge på det. Der er jo altid en tendens til, at man selv kan bestemme, hvor mange af andre menneskers penge, man skal trække op af deres lommer til sig selv. Så bliver det som regel et lidt større beløb, end rimeligt er.

Men når nu det skal være, stemmer vi da for at fastholde den lavere løn, og det er ikke kun, fordi der er socialdemokratiske og radikale ministre. Vi håber jo på at ændre farven på ministrene efter valget, og der vil vi have det samme synspunkt.

Kl. 10:26

Formanden:

Tak til ordføreren for Liberal Alliance. Hr. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 10:26

Formanden:

Tak til ordføreren. Finansministeren.

Kl. 10:26

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Jeg må se, om det kan gøres kortere, men det bliver nok ikke helt nemt. Jeg skal bare konstatere med tilfredshed, at der jo er meget bred tilslutning til det her forslag, og at det viderefører den midlertidige nedsættelse af vores vederlag som minister, der blev indført under VK-regeringen, til udgangen af 2019. Og under den udvalgsbehandling, der følger, står jeg naturligvis til fuld rådighed for at uddybe de spørgsmål, der måtte være kommet frem her under vores drøft-

telse, og som måtte komme frem i det videre forløb. Med det vil jeg bare takke for, at Folketinget bredt støtter forslaget.

Kl. 10:27

Formanden:

Tak til finansministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 164:

Forslag til udbudslov.

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 18.03.2015).

Kl. 10:27

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kim Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Med dette lovforslag, L 164, ønsker regeringen at indføre én ny udbudslov i Danmark. Forslaget til denne nye udbudslov bygger dels på EU's udvidede udbudsdirektiv og rapporten fra et hurtigtarbejden- de regeringsudvalg, det såkaldte Udbudslovsudvalg.

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at der har været rejst kritik af høringsfrist, høringstidens længde, i forbindelse med at Udbudslovsudvalget er kommet frem til deres anbefalinger. Den kritik vil vi fra Venstres side gerne tilslutte os. Vi kan fuldt ud tilslutte os kritikken af høringsproceduren, som har været kort, i betragtning af at den er foregået hen over jul og nytår. Vi undrer os også over, at det såkaldte Udbudslovsudvalg har skullet haste sådan med dette vigtige arbejde. Det er trods alt først i april 2016, at der er krav om en egentlig implementering, så der kunne jo nok have været tid til et lidt længere forarbejde.

Så vi tilslutter os den kritik, men synes i øvrigt, at der er gode taktik i det lovforslag, som ministeren her har lagt frem. Det skal jo sikre en mere effektiv konkurrence på de offentlige udbud ved at sikre, at udbud gennemføres så enkelt og så fleksibelt som muligt, for derved sikres det, at offentlige midler udnyttes optimalt, og at omkostningerne både for det offentlige og virksomhederne i forbindelse med afholdelse af udbuddet bliver reduceret.

Det vurderes, at de økonomiske besparelser for det offentlige lander på i omegnen af 800 mio. kr. i 2018 og frem, når lovforslaget er indfaset. Det forventes dog med en vis usikkerhed, at det offentlige vil opleve administrative besparelser på mellem 250 mio. kr og 300 mio. kr. årligt i 2018 og frem. De samlede økonomiske lettelser for virksomhederne, for erhvervslivet, vurderes at lande på omkring 70 mio. kr. årligt.

Disse besparelser sikres igennem en række initiativer, hvor jeg gerne vil fremhæve innovationspartnerskaber, bedre adgang for SMV'er, herunder eksklusivafale og den foreslåede mærkningsordning. Gennem innovationspartnerskaber vil regeringen give ordregi-

veren en ny og særlig procedure til udvikling og efterfølgende indkøb af nye innovative varer, bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser i ét samlet udbud. Derved gør man det muligt at indgå længerevarende partnerskaber. Det er positivt. For et længerevarende partnerskab kommer ikke alene samfundet til gode i form af indkøb af de nyeste og mest innovative løsninger til konkrete opgaver, det sikrer også, at virksomhederne kan planlægge med et længerevarende perspektiv og dermed bedre indtjening for øje. Det fører til større økonomisk aktivitet og en højere beskæftigelse.

Men det må selvfølgelig ikke være sådan, at det alene er ordregiveren, der dikterer, hvordan løsningen skal udformes. Virkelig innovation kommer jo ikke ad den vej, ved at man i detaljer dikterer, hvordan innovationen skal se ud, det må være op til virksomhederne, naturligvis i samarbejde med ordregiveren, at fremkomme med den bedste løsning. Det vil vi under udvalgsbehandlingen søge at få belyst nærmere.

Jeg vil også gerne fremhæve forslaget om at styrke SMV'ernes deltagelse i udbud. Vi har jo mange små og mellemstore virksomheder her i landet over en bred front rent fagligt og branchemæssigt. Der er ingen tvivl om, at der både i forhold til værdiskabelse og beskæftigelse er betydeligt potentiale i SMV'erne, som endnu ikke er udnyttet.

De initiativer og intentioner, der er udtrykt i lovforslaget, er for os at se overordnet gode og fornuftige, og dem ser vi naturligvis også positivt på.

Men man kan dog have sine tvivl, hvorvidt intentionerne står mål med virkeligheden. Ser vi f.eks. på SKI, Statens Indkøb, i dag, ser man, at der gøres brug af eksklusivaftaler. Et eksempel på en sådan aftale, som Moderniseringsstyrelsen har indgået, er aftalen med Atea A/S, der er leverandør til det offentlige. Atea er en storvirksomhed, der er repræsenteret i syv lande i Norden og Baltikum, de beskæftiger mere end 6.000 medarbejdere og er noteret på Oslo Børs. Man har lavet en aftale, der løber fra januar 2015 til og med 31. december 2016 og med mulighed for to gange forlængelse. Det giver ikke store muligheder for SMV'er for at blande sig.

Der er også spørgsmål om mærkningsordning, som er nævnt som problematisk fra anden side, og det vil vi se på i udvalgsbehandlingen. Der er forhold om de socialøkonomiske foreninger, og vi skal også have en diskussion om beløbsgrænserne for, hvad der skal i udbud. Det vil vi arbejde konstruktivt med i udvalget, men samlet set er der bestemt positive takter i forslaget, som vi kvitterer for.

Kl. 10:33

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Thomas Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Tak, hr. formand. 300 mia. kr. om året eller omtrent en sjettedel af Danmarks bruttonationalprodukt køber kommuner, regioner og stat ind for årligt. Indkøb i den skala skal der selvfølgelig være enkle og klare regler for, og derfor er formålet med det her lovforslag at samle en dansk udbudslov, som sikrer gode indkøb og minimering af udgifterne, skabelse af klare regler for udbud, og at det bliver nemmere for både det offentlige og for virksomhederne at bruge reglerne i praksis. Resultatet af udbudsloven vil være, at det offentlige fra 2018 og frem sparer op til 800 mio. kr. årligt, og for erhvervslivet vil der blive fjernet så meget bøvls og besvær, at det vurderes at medføre letelse for ca. 70 mio. kr. årligt for danske virksomheder.

I juni 2013 nedsatte regeringen et udvalg, der skulle udarbejde et overskueligt forslag til en dansk udbudslov. Det lovforslag, vi behandler nu, er baseret på udvalgets arbejde. Loven har et omfang, hvor den samler flere forskellige regelsæt, bl.a. EU's udbudsdirektiv

og reglerne i tilbudsloven om køb af varer og tjenesteydelser. Med loven får vi som sagt et samlet sæt regler for udbud, og jeg er overbevist om, at bare det, at vi samler reglerne i en lov, kommer til at gøre det meget mere enkelt og klart for både det offentlige og virksomhederne.

Fremover skal man f.eks. ikke annoncere mindre udbud, og det vil også kunne være den virksomhed, der vinder et udbud, der skal komme med omfangsrig dokumentation. I dag er det alle, der byder, der skal gøre det. Der er også noget omkring samfundsansvar i det her lovforslag, for med loven bliver det også lettere at holde fanen højt i forhold til at udvise samfundsansvar, når man indkøber. Bl.a. bliver det muligt at stille krav om bestemte mærker, f.eks. miljømærker. Og som indkøber får man også mulighed for at udelukke ansøgere eller tilbudsgivere for overtrædelse af miljømæssige, sociale og arbejdsretlige forpligtelser.

Så er det jo rigtig godt nyt til alle landets små og mellemstore virksomheder. Det er ofte, at de ikke har haft mulighed for at byde ind på store udbudsprojekter, og loven byder nemlig også på tiltag, der er målrettet de her små og mellemstore virksomheder. Der bliver nemlig indført et følg- eller forklarprincip i forhold til at opdele kontrakterne. På den måde bliver det offentlige forpligtet til at opdele kontrakter i delkontrakter eller forklare, hvorfor en kontrakt ikke kan opdeles. Opdelte kontrakter passer bedre til de små og mellemstore virksomheders størrelse og kapacitet, og på den måde vil de have lettere ved at byde ind på de offentlige udbud.

Barren bliver også sænket, i forhold til hvor store krav der kan stilles til en virksomheds omsætning. Det åbner også op for de små og mellemstore virksomheder.

Jeg synes også, det er værd at bemærke, at høringssvarene overordnet er positive og bakker op om lovforslagets indhold, bl.a. fordi lovene vil forenkle reglerne og skabe øget klarhed, gøre det nemmere at arbejde med udbud, men også fordi loven vil give mere fleksibilitet og bringe udbudsomkostningerne ned.

Afslutningsvis vil jeg sige, at alt i alt gør loven reglerne for udbud enklere, klarere og mere fleksible. Samlet set er forventningen, at loven vil være med til at minimere udgifterne i forbindelse med udbud til i omegnen af 800 mio. kr. fra 2018. Det er da noget, der kan mærkes på de offentlige budgetter. Jeg er da helt overbevist om, at de penge, man sparer i kommuner og i regioner og i stat, vil kunne blive brugt til at styrke velfærden på de områder, hvor der er behov. Socialdemokraterne støtter forslaget.

Kl. 10:37

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Vi forhandler her et lovforslag, som handler om at gennemføre det ændrede udbudsdirektiv, som skal være gennemført senest i april 2016. Formålet med forslaget er at gøre det mere enkelt og gennemskueligt at lave udbud. Det er muligt, at det bliver mere gennemskueligt og mere enkelt end i dag, men noget kunne tyde på, at vi ikke er helt i mål endnu. Hvis man kigger på lovforslaget, er det meget sigende, at selve lovbemærkningerne til forslaget først starter på side 36. Det vil sige, at vi har 35 sider med lovparagraffer. Det tyder på, at det stadig væk er en kende bureaukratisk.

Generelt kan man sige, at udbud grundlæggende er godt. Det giver øget konkurrence, og derved får man en bedre pris. Man får altså mere for pengene. Man kan også bruge udbud til at fremme en udvikling ved f.eks. at bruge en kommunes købekraft. Det har vi bl.a. set i forhold til mobil- og bredbåndsdækning.

Vi synes dog i Dansk Folkeparti, at rammerne for at lave et udbud stadig er alt for snævre. Offentlige myndigheder bruger virkelig mange penge på at udarbejde udbuddene. Det siger de 35 sider med paragraffer i starten af lovforslaget jo også noget om. Man skal jo næsten have ansat konsulenter til at udarbejde udbuddene.

Vi har læst, at det er ca. 98 pct. af udbuddene, der bliver vundet af nationale virksomheder, hvilket indikerer, at der ikke er nogen grund til store EU-udbud. Det får vi nok ikke overbevist et flertal i Folketinget om, men vi kan da håbe på, at man vil være med til at sætte beløbsgrænserne op for, hvornår noget skal i udbud.

Der er dog flere positive elementer i forslaget, bl.a. at det skaber øget fleksibilitet, når det offentlige køber ind gennem udbud. Det sker bl.a., ved at der gives adgang til, at myndighederne og markedet kan tale sammen, både som et led i forberedelsen og under selve udbudsprocessen. Der bliver også åbnet op for mere fleksible udbudsformer. Der er udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog, og der indføres en ny udbudsform som led i etableringen af innovationspartnerskaber, som det hedder. Det er også godt, at der gives bedre mulighed for, at små og mellemstore virksomheder, også kaldet SMV'er, får bedre muligheder for at vinde offentlige udbud.

Der er dog også nogle store knaster i forhold til EU-udbud. Det er specielt inden for bygge- og anlægsopgaver. Her oplever vi, at der sættes store danske projekter i gang, som skal holde hånden under den danske beskæftigelse til gavn for den danske arbejder og lønmodtager, men at det ender med, at det ikke er den danske arbejder, det gavner. Det er også et stort minus ved dette lovforslag, at man ikke sætter tærskelværdierne op. Det mener vi i Dansk Folkeparti helt klart at man burde gøre, og det er noget, vi vil børe mere i under udvalgsbehandlingen.

Afslutningsvis kan jeg opsummere, at vi synes, der er gode ting i forslaget, som trækker i den rigtige retning. Der er dog også nogle mangler, som f.eks. at vi ikke har hævet tærskelværdierne. Med det kan jeg sige, at vi har en række spørgsmål, som vi vil forsøge at få afklaret i udvalgsarbejdet, inden vi tager endelig stilling.

Kl. 10:41

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Ida Auken som radikal ordfører.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

I dag skal vi sætte rammerne for det offentliges indkøb. Og det offentlige køber faktisk ind for 300 mia. kr. om året. Det er rigtig mange penge, og derfor er det jo vigtigt, at det foregår på en måde, som både er så effektiv som muligt, så gennemsigtig og så fair som overhovedet muligt, og hvor man behandler de forskellige tilbudsgivere så lige som overhovedet muligt.

Men det er også vigtigt, at man tænker over, hvordan offentlige indkøb kan bruges af dem derude til at løse flere problemer på en gang. Det er sådan, at den her lov jo skal dække alt fra storebæltstroer til bleer, men der vil være rigtig mange store offentlige projekter, hvor der nu kan købes ind på en mere intelligent måde.

For Radikale Venstre har det været vigtigt at kigge på, hvordan man kan sikre, at det offentlige og det private kan arbejde sammen, inden man foretager store indkøb. Det er ret vigtigt, at man kan have en dialog, selv om der skal være en fair konkurrence, med nogle af dem, der faktisk kan levere. På områder, hvor man ikke allerede i dag f.eks. har en løsning eller et færdigt produkt, kan det være rigtig godt, at det offentlige kan snakke med private om, hvordan man kan lægge tingene til rette. Derfor er vi rigtig glade for, at der er kommet alt det her med innovationspartnerskaber med ind, fordi vi faktisk tror, at der er en del steder, hvor udviklingen sker lige præcis i spæn-

dingsfeltet mellem det offentlige og det private, og hvor det offentlige som indkøber kan købe ind på en mere intelligent måde.

Jeg har besøgt bl.a. et projekt i Holland, hvor de viste mig, hvordan de skulle købe en motorvej. I stedet for bare at spørge, hvem der kunne komme med den laveste pris, sagde de: Prisen er sådan her, den er fast; hvem kan løse flest problemer på én gang? Så kom der et projekt, som i stedet for at køre den her motorvej ned igennem et socialt boligbyggeri faktisk brugte det areal, der var reserveret til grønt område, og inddrog det til brug for borgerne, gravede motorvejen ned og brugte det, man gravede ud, til et reservoir til at samle vand i.

Det kan godt være, de var et par procent dyrere end dem, som bare ville køre motorvejen ned gennem det sociale boligbyggeri, men når nu man havde lavet en intelligent måde at købe ind på, hvor man sagde: Prisen er det her; konkurrerer på, hvem der kan løse flest problemer på én gang – så var det de bedste, der vandt. Nogle gange er de bedste 1 eller 2 pct. dyrere, helst ikke meget mere, 5 pct. måske, men i det lange løb er de jo som regel meget, meget billigere, fordi man løser flere problemer på én gang. Derfor er vi rigtig glade for de her innovationspartnerskaber.

Med den erhvervsstruktur, vi har i Danmark, er det også rigtig vigtigt, at de små og mellemstore virksomheder kan komme med ind på de udbud, som det offentlige laver. Derfor er vi rigtig glade for, at man nu får mulighed for at dele udbud noget mere op. Vi vil gerne opfordre indkøbere rundt i landet til at tænke rigtig meget over, hvordan man kan dele udbud op, så vi, som også Dansk Folkepartis ordfører talte om, netop kan sikre, at den danske erhvervsstruktur kan passe ind, fordi vi har mange små og mellemstore virksomheder.

Det tredje, der har været vigtigt for Radikale, er, at når indkøberen gerne vil stille nogle kvalitetskrav, gerne vil stille nogle krav om, at det skal være svanemærket, at det skal være FSC-mærket, eller at der skal være nogle særlige standarder, så skal det være så let som muligt for indkøberen at stille de her krav. Så vi giver dem nu den frihed rundt i kommuner og stat og andre steder, hvor man køber ind, at man som indkøber kan stille det her krav om miljømærker.

Så er det klart, at der vil være særlige situationer, hvor man ikke har kunnet nå at få mærket som en lille virksomhed, men hvor man skal have lov at byde alligevel og blive accepteret. Det er jo så det, som kommunerne nu kan skrue sammen på den måde, de finder rigtigst. Og vi mener i virkeligheden, det er en stor forenkling for indkøberne, at de nu har de her muligheder for at stille klare krav.

Så alt i alt er vi rigtig glade for det her forslag til udbudslov, som gerne skulle spare danskerne for op mod 800 mio. kr. om året, samt i dag med at vi kan købe mere intelligent ind, købe grønnere ind og købe meget mere innovativt ind. Så De Radikale kan støtte lovforslaget.

Kl. 10:45

Formanden:

Tak til De Radikales ordfører. Jeg ser ikke nogen ordfører fra SF, så jeg giver ordet til hr. Finn Sørensen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:46

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Vi er altid fleksible, også til at overtage SF's plads om nødvendigt.

Vi deler de andre ordføreres opfattelse af, at her har vi et fantastisk vigtigt lovforslag. Når vi kigger på den offentlige sektors betydning, når det drejer sig om indkøb af tjenesteydelser, så giver det sig selv, at den offentlige sektor som helhed betragtet med det store milliardbeløb, der købes ind for, sidder med en kæmpe magt i forhold til at påvirke samfundsudviklingen i den retning, som vi alle sammen ønsker og i hvert fald giver udtryk for, nemlig i retning af mere social og miljømæssig bæredygtighed. Og det er der bestemt nogle muligheder for i det her lovforslag.

Normalt skal man jo ikke bruge kostbar tid i en ordførertale på at brokke sig, men jeg synes alligevel, at der er grund til at gøre det her, og så må man gerne kalde det brok. Men et lovforslag på 465 sider, hørings svar og høringsnotat på tilsammen 246 sider, et bagvedliggende EU-direktiv på 486 sider, som jo er facitlisten, om man så må sige, plus det løse, f.eks. udbudsudvalgets rapport på 846 sider, er ikke noget at snakke om, hvis man har tid nok, og vi har selv stillet op til det job her, men man kan godt spørge sig selv, om en uge til ordførernes forberedelse af det her lovforslag nu også kan stå for et nærmere kvalitetstjek. For min skyld ingen alarm, vi skal nok finde ud af at forholde os politisk til det, men et lille spørgsmål steg ved, om det hastværk nu også er rimeligt, for det er jo en kæmpe øvelse at sammenskrive gældende dansk lov og EU-ret i én lov.

Jeg synes så også, at regeringens svar på de mange indsendte hørings svar er temmelig overfladiske, måske fordi det skal gå så stærkt, hvilket jeg i øvrigt ikke helt forstår, fordi EU's udbudsdirektiv jo først skal være implementeret i dansk lov den 1. april 2016. Så vi når det jo nok, selv om vi skulle bruge lidt længere tid i den her fase. Men dér, hvor jeg især er noget kritisk, er, når jeg læser regeringens svar til det fælles hørings svar, som en lang række græsrodsorganisationer, FSC-mærket, Verdens Skove, Dansk Naturfredningsforening, Mellempfolkeligt Samvirke, IBIS m.fl., de burde nævnes alle sammen, for det er nemlig et særdeles kvalificeret hørings svar, der sætter fingeren på et meget ømt punkt i dette lovforslag.

Organisationerne anerkender, at der i lovforslaget er nogle forbedringer, nogle bedre muligheder for at stille klare krav i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser til det offentlige. Men organisationerne påpeger også, at regeringen på en lang række områder slet ikke udnytter de muligheder, der faktisk er i EU's udbudsdirektiv for, at offentlige indkøb af varer og tjenesteydelser bliver brugt til at styrke menneske- og arbejderrettigheder, til at styrke social og miljømæssig bæredygtighed, til at styrke kampen mod skattefly og skatteunddragelse. For der er flere muligheder i EU-direktivet, end der udnyttes i dette lovforslag.

Ministeren bruger ikke mange kræfter på at forklare, hvorfor man ikke vil følge organisationernes anbefalinger i den retning. Jeg forstår det ikke. Her har vi for en gangs skyld noget EU-lovgivning, der giver visse muligheder for at modvirke markeds kræfternes hærgen og underminering af den sociale sammenhængskraft og gode miljøstandarder, og så skal vi se en dansk regering, der ikke vil udnytte disse muligheder fuldt ud. Det synes vi er overordentlig pinligt. Dermed også sagt, at det vil være afgørende for Enhedslistens stillingtagen til det her lovforslag, hvordan regeringen forholder sig til det i den videre behandling af lovforslaget, og i hvilket omfang det kan lykkes at forbedre lovforslaget på det her punkt.

Et andet vigtigt punkt, der i hvert fald skal afklares for os, er konsekvenserne af, at man ophæver skellet mellem de såkaldte bilag 2 A- og bilag 2 B-tjenesteydelser og den dertil hørende ændring af tærskelværdier og annoncering af udbud. Vil det føre til mere eller mindre privatisering og udlicitering af disse velfærdsydelser, der i dag står i bilag 2 B, og som jo nyder en vis beskyttelse mod udbudstvang? Det drejer sig om de sociale tjenesteydelser, og her kan regeringen jo ikke være i tvivl om Enhedslistens stilling. Vi ønsker slet ikke udbud af disse opgaver, og hvis lovforslaget fører til mere privatisering og udlicitering af velfærdsydelser, så er vi ikke med.

Vi vil også gerne foretage en generel vurdering af konsekvenserne af lovforslaget: Fører det som helhed til mere privatisering og udlicitering af den offentlige sektor? Isoleret set kan det jo være fint at begrænse det offentliges omkostninger ved at sende opgaverne i udbud, men hvis det medfører øgede udbud, så har det jo en tvivlsom værdi set fra vores synspunkt. Enhedslisten mener, at det er langt bedre at fjerne enhver form for udbudstvang og så overlade det til den enkelte offentlige myndighed at vurdere, i hvilket omfang og hvordan man vil sende opgaver i udbud. Man skal jo ikke glemme,

at formålet med det her direktiv er at gennemtvunge ganske bestemte udbudsregler for at fremme udbredelsen af det indre markeds regler.

Så Enhedslisten er jo ikke enig i selve formålet med direktivet. Det udelukker ikke, at der kan være nogle forbedringer, som gør, at vi stemmer for, men det må vi have afklaret i det videre udvalgsarbejde, og så skal vi selvfølgelig nok melde klart ud, når vi når frem til målstregen. Tak for ordet.

Kl. 10:51

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er nok sjældent, man siger det, men jeg tror, jeg kan garantere, at jeg er den, der mindst grundigt har læst lovforslaget. Jeg skal nemlig læse en sin tale op på vegne af Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen, som desværre ikke kan være til stede i dag. Og den lyder således:

Med det her forslag vil man implementere det nye udbudsdirektiv. Med forslaget lægges der op til at effektivisere de offentlige indkøbsprocesser, så de administrative byrder både for det offentlige og for private leverandører sænkes. Liberal Alliance mener, at det er ekstremt vigtigt at udbygge det offentlige-private samarbejde for at opnå bedre ydelser og bedre effektivitet i det offentlige. Derfor ser Liberal Alliance det som en vigtig opgave at smidiggøre reglerne om udbudsprocesser.

Produktivitetskommissionen fremhæver, at en af grundene til produktivitetsforskellen mellem Europa og USA er, at statsgrænserne er langt mindre barrierer for varer og arbejdskraft i USA. Denne forskel kan man ikke udligne, da USA selvfølgelig er langt mere integreret. Men når man med dette forslag standardiserer på tværs af landene, så der lettere bliver adgang for europæiske aktører på det danske marked og for danske aktører på europæiske markeder, så kan man håbe på produktivitetsgevinster.

Det er rigtig positivt, at der i lovteksten er blevet lyttet så meget til erhvervslivet, som det er tilfældet. I den eneste afvigelse fra Udbudsudvalgets lovudkast er der ændret på forholdet til mærker. Det er LA's klare opfattelse, at man skal lytte til erhvervslivet, når de angiver, at mærkningsordninger kan være uhensigtsmæssigt dyre for mindre og mellemstore virksomheder. Derfor bør man være fleksibel, i forhold til om efterlevelse af de forhold, som mærkerne står for, kan dokumenteres på anden vis.

Vi er enige i den kritik, som flere af høringsparterne rejser, af høringsperioden, der har ligget over jul og nytår. Dette lovforslag er langt og komplekst og har væsentlig interesse for mange aktører. Ønsker man herinde at træffe så komplicerede beslutninger og kvalificerede beslutninger, så må man give folk en rimelig mulighed for at reagere på høringer, også selv om det betyder, at forslaget må behandles i en senere samling.

Overordnet set er vi positivt indstillet over for forslaget, men vores ordfører, hr. Joachim B. Olsen, vil gerne have mulighed for at få afklaret nogle spørgsmål under udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Hr. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det er jo et salomonisk kompromis, som vi skal behandle i dag. Et udvalg har siddet og arbejdet og puklet med sagen her og har måttet file lidt og høvle lidt hist og her, og så bliver vi så præsenteret for – med en enkelt undtagelse – udvalgets forslag, som vi så skal diskutere i Folketinget.

Jeg kan godt sige her fra start af, at vi er positive over for forslaget, fordi det trækker i den rigtige retning. Der kommer nogle bedre udbudsprocesser, det bliver mere forenklet, og det bliver mere transparent. Men vi har langt større ambitioner.

Sagen er den, at hele markedet her, som man vil opføre til 300 mia. kr., udsættes for en helt anden form for politisk pres, en helt anden form for gennemsigtighed og en helt anden mulighed for, at flere virksomheder, en hel palet af virksomheder kan deltage i de udbud. Med mindre stramme regler end det, der er lagt op til her, vil man få en helt anden form for samfundsgevinst ud af det.

Vi mener jo, at man skal stille et krav om, at der skal være en vis udbudsprocent i alle dele af den offentlige forvaltning, både i staten, regionerne og kommunerne. Da vi selv sad i VK-regeringen havde vi stor succes med det. Det fik presset udbuddene op, og det sparede borgerne for en hulens masse penge, samtidig med at det fik skabt en masse innovation og nye måder at tænke på. Så vi skal have sørget for, at vi får mere gang i udbuddene, og at vi får udbudsprocenterne op så at sige.

Når vi taler om den ramme her – det er jo så loven for de udbud, der er – så mangler der også stadig væk, synes jeg, at blive set på, hvordan det bliver mere muligt for flere virksomheder at deltage i de udbud på et kvalificeret grundlag. Det konkrete forslag her vil give en bedre udbudsproces.

For det første bliver det muligt at få en bedre dialog mellem indkøbere og leverandører; for det andet der bliver en øget fleksibilitet i form af en større adgang til fleksible udbudsformer, og det skaber jo mere innovation. Altså det, der jo også er brug for i det samspil, der er mellem private og offentlige, er jo, at man kan have en dialog om, hvordan man udvikle tingene, og det bliver der mulighed for med forslaget. Det vil jeg godt komplimentere.

Så er der hele diskussionen om omkostninger. Der er lidt forskellige meldinger om, hvorvidt det bliver billigere eller ej. Jeg vælger at lytte til udvalget, der har siddet og kigget på det, og udvalget er enig om, at det er den rigtige måde, og at det vil give færre omkostninger. Det må vi så se, og det må så komme an på en prøve, for det er i hvert fald ikke fuldstændig afbureaukratiseret, i forhold til hvordan man godt kunne gøre det.

Der er også spørgsmålet om minimumsfrister, som jo med forslagets gennemførelse bliver kortere end i dag. Det vil alt andet lige jo betyde en lidt mindre form for konkurrence. Det er så svært at måle på, men det er klart, at når fristen bliver kortere, kan vi risikere, at konkurrencen bliver lidt mindre.

Men alt i alt med de overskrifter, der er i forslaget, og de muligheder, der er for implementering af en mere transparent form for konkurrence og en mere dialogpræget form for udbud, så vil det trække i den rigtige retning. Så Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 10:57

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg skal takke for den generelt positive modtagelse af forslaget. Og jeg skal ærligt erkende, at det er en længere omgang at læse det til

bunds, og jeg beklager, at der er nogle, der har måttet bruge deres jule- og nytårsferie på det. Men det har jo været et vigtigt forslag at få læst op på, fordi det er vigtigt for Danmark, det er vigtigt for den offentlige sektor, og det er vigtigt for den private sektor, at vi får en ny udbudslov.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at kvittere for, at det udvalg, som regeringen nedsatte – et bredt sammensat udvalg med alle involverede i udbudsprocesser – har lavet et grundigt stykke arbejde og afleveret en rapport, og også en grundig en af slagsen, til regeringen. Og vi har jo stort set fulgt den til punkt og prikke. Det synes jeg er et eksemplarisk og flot udvalgsarbejde, som jeg meget, meget gerne vil kvittere for her at man har kastet sig over og ind i.

Lad mig kort komme ind på nogle af de ting, som jeg vil fremhæve som særlig positive i forhold til den her lov. Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg har været ude lokalt og talt med erhvervsforeninger og andre, hvor de har klaget over, hvorfor de ikke kan få lov til at byde med i forhold til de opgaver, som det offentlige nu engang udbyder. For det offentlige har mange gange gjort det, at man har klumpet det hele sammen i en større entreprise, og det har de været for små til, og derfor har de ikke kunnet komme med i betragtning. Det er det, vi sørger for nu kommer til at ske fremover. Det er godt for konkurrencen, og det er godt for de små selvstændige derude. Så jeg synes virkelig, at det er et rigtig, rigtig positivt skridt.

Det næste, vi har gjort, er også af hensyn til de selv samme firmaer. Det har været sådan, at hvis man skulle sende et tilbud ind på en konkret arbejdsopgave, skulle man specificere det i alle mulige detaljer, og så kunne man have brugt mange skønne spildte kræfter på arbejdsopgaver, som egentlig aldrig nogen sinde blev til noget. Nu kan man indsende sit tilbud overordnet rammemæssigt, og det er først, når man har fået den endelige godkendelse til, at man skal udføre tilbuddet, at man så skal benytte en masse arbejdstimer på rent faktisk at udforme det. Det synes jeg er rigtig glædeligt.

Så synes jeg, det er rigtig glædeligt, at man kan agere alt efter politisk temperament, og hvor man nu engang kommer fra, når man skal indkøbe i det offentlige. Hvis man nu hører til dem, som synes, at små børn ikke skal rende rundt i kaffeplantager og plukke kaffebønner, men synes, at de i stedet for skal gå i skole, så findes der jo bl.a. det her fairtrade mark og andet, hvor vi på den måde kan sikre, at der er ordentlige arbejdsforhold, og at man ikke bruger børnearbejde eller noget andet. Der er nogle af os, der synes, det er en rigtig god idé, og som helst vil drikke vores kaffe brygget på kaffebønner fra lige præcis den baggrund. Og der har man så mulighed for nu at stille den type krav, når man skal købe ind. Og hvis man nu er et andet gemyt og synes, det er alle tiders, at folk render rundt i kaffeplantager uden ordentlige forhold, eller er ligeglads med det og bare synes, det skal være billigst muligt, ja, så kan man gøre det efter politisk gemyt. Det må man så slås om derude. Men der findes jo gode kræfter, som kan afgøre det. Så jeg synes, det er en lov, som giver mulighed for, at man også kan agere politisk, og det er rigtig godt.

Så har der helt forståeligt været en række tekniske spørgsmål, vurderinger og andet i forbindelse med lovgivningen her, som jo er omfattende – det er jeg helt med på. Og jeg synes, det rigtige vil være, at jeg tilbyder at invitere en tur over i ministeriet til en ret grundig gennemgang af hele loven her, sådan at vi kan få vendt alle de detaljer, man måtte ønske sig, ligesom man selvfølgelig bare skal stille spørgsmål til det.

Jeg anerkender, at det er omfattende og kompliceret, men jeg tror, vi er rigtig godt i vej i det øjeblik, vi får gennemført den her lovgivning. Så jeg vil godt sige tak for opbakningen so far.

Kl. 11:02

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 11:02

Finn Sørensen (EL):

Tak, tak til ministeren for fremlæggelsen, og også tak for tilsagnet om at invitere os til et møde, hvor vi grundigt kan gennemgå det. Det tror jeg der er stærkt behov for med det her lovforslag.

Jeg har en masse spørgsmål, men jeg tror, de fleste af dem egner sig til skriftlig besvarelse. Der er dog et, jeg gerne ville have ministerens svar på her og nu, hvis det er muligt.

Spørgsmålet går på: Er der som led i det her forberedende arbejde foretaget en vurdering af lovforslagets konsekvenser for Danmarks muligheder for at leve op til de internationale konventioner og aftaler, vi er part i eller har ratificeret, om arbejde og menneskerettigheder og miljømæssig bæredygtighed? Er der foretaget en sådan vurdering? Jeg har ikke sådan lige kunnet finde den. Det er muligt, jeg har overset noget, men det vil jeg gerne høre om der er.

Kl. 11:02

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:02

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg bliver svar skyldig, med hensyn til om der er lavet så specifik en vurdering. Generelt prøver vi jo at iagttage at overholde alle de love og konventioner, vi har tilsluttet os. Men jeg er ikke vidende om, hvorvidt der er blevet lavet en generel screening af hele forslaget her.

Spørgeren er optaget af skatteforhold, og med hensyn til om man via udbud kan stille krav om eksempelvis skattebetaling, kan jeg oplyse, at det kan vi ikke generelt, for det går på de specifikke opgaver. Vi har tilkendegivet, at vi i anden sammenhæng i EU vil arbejde for, at vi kan få indført den regel, ligesom vi har givet medløb til at kunne lave et såkaldt fair tax-mærkat. Så det er måden, hvorpå vi prøver at tackle det, men vi kan ikke med den her lov og den måde, EU's udbudscirkulære er blevet vedtaget på, udforme det så specifikt, som vi gerne ville, på hele skatteområdet.

Kl. 11:03

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 11:04

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg tror nok, at Enhedslisten har en opfattelse af, at der måske er nogle muligheder, hvad det angår – altså i forhold til SKAT – som ikke er udnyttet. Også selv om man skulle bære rundt på det tunge åg, at man skal respektere EU-retten, så mener vi nok, at der faktisk i forhold til udbudsdirektivet burde være nogle muligheder, som ikke er udnyttet. Det kan vi vende tilbage til.

Det er fair nok, hvis ministeren ikke lige har overblik over, om der er foretaget sådan en vurdering. Jeg synes, det er ret vigtigt, at den bliver foretaget, fordi det er teknisk kompliceret.

Det ligger også i forlængelse af ministerens bemærkning om, at der er plads til politisk rum ude i kommunerne. Ja, det er jo meget godt, men det er vel ikke godt, hvis der er plads til at lave politiske afgørelser i kommunerne, som modarbejder eller strider imod de internationale konventioner, Danmark har ratificeret, omkring arbejde og menneskerettigheder og de aftaler, vi eventuelt har indgået omkring miljømæssig bæredygtighed. Der har vi jo ansvaret for her i Folketinget at lave en lovgivning, der sikrer, at de forpligtelser, vi har tiltrådt internationalt, ikke kan blive, om man så må sige, undermineret/set gennem fingre med ude i det lokale arbejde. Derfor synes jeg, det er vigtigt med sådan en undersøgelse.

Jeg vil høre ministeren, om ministeren vil være indstillet på, at vi får en sådan vurdering, hvis det nu i en eftersøgning af de mange sider skulle vise sig, at den ikke findes.

Kl. 11:05

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:05

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Jeg kan ikke se andet, end at hvis spørgeren beder om det, gør vi selvfølgelig det arbejde. Vi er da også interesseret i at få afklaret, hvordan det ser ud.

Om jeg må sige det sådan, er det jo ikke sådan, at vi via en udbudslov giver indirekte hjemmel til, at man må begå ulovligheder. Det er ikke det, der er meningen med det. Så kan der være nogle steder, hvor vi kan ønske os eksempelvis bæredygtighed, men det er jo ikke ulovligt at være ubæredygtig i sine indkøb, heller ikke som almindelig dansker. Det bliver så et spørgsmål om holdninger til, hvad man rundtomkring nu engang synes er rimeligt. Men det kan man få lov til at bestemme her.

Jeg synes bestemt, at det er værd at lægge vægt på. Det er en afvejning, og det er jo også der, hvor vandene nogle gange skiller derude. Jeg synes egentlig også, det er udmærket, at man kan lægge det op til en god lokal politisk strid om, hvad det egentlig er, man ønsker at fremme i denne verden, så det ikke er sådan, at vi på forhånd vedtager det hele for dem alle sammen herinde.

Kl. 11:06

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet til denne sag. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 34:**Forslag til folketingsbeslutning om bedre indeklima i folkeskolen.**

Af Lars Dohn (EL) og Rosa Lund (EL).

(Fremsættelse 20.11.2014).

Sammen med dette punkt foretages:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:**Forslag til folketingsbeslutning om bedre indeklima i skolerne.**

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 02.12.2014).

Kl. 11:07

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet, værsgo til undervisningsministeren.

Kl. 11:07

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak for ordet. Enhedslisten og Dansk Folkeparti har fremsat beslutningsforslag, der handler om bedre indeklima på skolerne. Jeg vil

godt med det samme sige, at vi i regeringen synes, det er vigtigt, at der er fokus på et godt indeklima på skolerne. Det er noget, vi følger tæt, og der er også en række initiativer, der er med til at sikre et godt indeklima, og hvis der er nogen, der ikke har det, kan man følge med i det, så man kan gribe ind og gøre noget ved det.

Som Enhedslisten og Dansk Folkeparti peger på, er det jo sådan, at reglerne allerede er der, og at det er kommunernes ansvar, at de overholdes. Det er årsagen til, at regeringen ikke kan støtte de to beslutningsforslag, men jeg vil godt understrege, at vi fuldstændig deler den opmærksomhed, der skal være på et godt undervisningsmiljø for eleverne i skolen.

Jeg vil godt komme lidt ind på, hvad det er for nogle elementer, som allerede er i dag i forhold til at sikre et godt undervisningsmiljø. Det er sådan, at det er fastsat i undervisningsmiljøloven, og der er det sådan, at skolelederen skal sørge for at udarbejde en skriftlig undervisningsmiljøvurdering mindst hver tredje år, som bl.a. kortlægger uddannelsesstedets fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø.

Man skal også huske, at ud over undervisningsmiljøloven har eleverne også glæde af arbejdsmiljøloven, som gælder for lærerne, for de færdes jo i de samme lokaler. I arbejdsmiljøloven står der, at et arbejdsrum skal have tilstrækkelig tilførsel af frisk luft uden generende træk. Hvis det ikke kan opnås gennem vinduer, døre osv., skal der indrettes mekanisk ventilation. Arbejdstilsynet kan efter en konkret vurdering give påbud om, at der skal ske en forbedring af luftkvaliteten og ventilationen. Kommunerne skal derudover overholde reglerne i bygningsreglementet, når de bygger nye skoler og renoverer eksisterende. Her gælder det bl.a., at det skal sikres, at CO₂-indholdet ikke i længere perioder overstiger 1.000 ppm., som er den måleenhed, man opgør det i. Det betyder, at de danske regler og anbefalinger på området følger de norske og svenske anbefalinger for luftens CO₂-indhold, som der ellers henvises til i begge beslutningsforslag. Det er altså det samme, som de danske regler skal leve op til.

Resultatet fra DTU's masseeksperiment i 2014 viser desuden, at der kan opnås meget ved, at man opbygger nogle sunde vaner på skolerne med nogle ret simple greb i forhold til udluftning. Det er f.eks. at komme ud af klasseværelserne og udvide læringsrummet, men først og fremmest at man helt systematisk får luftet ud. Man kan sige, at det lyder banalt, men det gør faktisk en kæmpestor forskel i forhold til at sikre sig, at CO₂-indholdet i lokalerne er lavt.

Derudover vil jeg dog også godt fremhæve en ting, som vi i folkeskoleforligskredsens har fået indført i fællesskab, nemlig et nationalt mål i reformen om, at elevernes trivsel skal øges, og som noget nyt bliver trivsel og undervisningsmiljø år for år fulgt gennem obligatoriske trivselsmålinger. Og det indgår bl.a. i trivselsmålingerne, at spørgsmål om det fysiske undervisningsmiljø er noget, eleverne skal forholde sig til.

Fra august i år bliver trivselsmålingerne derudover suppleret med et frivilligt modul, der i særlig grad sætter fokus på undervisningsmiljøet. På den måde kan både trivselsmålingen og undervisningsmiljøvurderingen ses i en sammenhæng med det nye trivselsmål, som er en del af folkeskolereformen.

Det betyder også, at kommunerne og skolerne får systematisk viden om, hvordan det rent faktisk ser ud med undervisningsmiljøet. Der er også et regelsæt, der klart siger, hvordan man skal leve op til de rammer for CO₂-indholdet, der svarer til de norske og svenske regler, og at det derfor i bund og grund handler om en vedvarende opmærksomhed på, at der selvfølgelig også skal være et godt undervisningsmiljø i forhold til luftventilation.

Hvis niveauet på en skole ikke er tilfredsstillende i forhold til f.eks. trivsel, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handlingsplan med opfølgende initiativer med henblik på at forbedre niveauet på skolen. Så både det, at lærerne er omfattet af arbejdsmiljøloven og

eleverne er omfattet af undervisningsmiljøloven, betyder, at intentionen med Enhedslisten og Dansk Folkepartis beslutningsforslag allerede eksisterer, og det er grunden til, at regeringen afviser beslutningsforslaget, men ikke intentionen, som vi synes er helt rigtig, nemlig at der selvfølgelig skal være et godt undervisningsmiljø.

Kl. 11:12

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 11:12

Lars Dohn (EL):

Ministeren har jo været arkitekten bag en folkeskolereform, som har det helt grundlæggende sigte, at eleverne skal lære så meget, som de kan. Nu har vi så fået dokumenteret – også på videnskabelig basis, hvad jeg ikke tror ministeren vil anfægte – at eleverne under de forhold, der er i skolen i dag, ikke lærer så meget, som de kan, for indeklimaet ikke er i orden på halvdelen af skolerne.

Hvordan kan ministeren se på, at formålet med folkeskolereformen på den måde undergraves af, at kommunerne ikke lever op til de regler, der er på området?

Kl. 11:12

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:13

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det er jo altid uacceptabelt, hvis en kommune ikke lever op til det regelsæt, der er. Derfor gjorde jeg også lidt ud af fortælle, hvad det er for et regelsæt, der er. Det er nemlig sådan, at arbejdstilsynet jo efter en konkret vurdering kan give påbud om, at der skal ske en forbedring af luftkvaliteten og ventilationen. Der står også helt tydeligt i bygningsreglementet, hvor højt indholdet af CO₂ må være, og det svarer til de regler, der er i Norge og Sverige. Så selvfølgelig skal der gribes ind, hvis man ikke lever op til reglerne, og de værktøjer er der allerede i dag.

Det ændrer ikke ved, at det er godt, at der er den vedvarende opmærksomhed. For det er jo rigtigt, at nogle undersøgelser viser, at CO₂-indholdet nogle steder er for højt. Det går ud over elevernes læring og trivsel, og derfor er det vigtigt og godt, at vi har et regelsæt, så der kan gribes ind, hvis man ikke lever op til reglerne.

Kl. 11:13

Formanden:

Hr. Lars Dohn.

Kl. 11:13

Lars Dohn (EL):

Men når nu reglerne ikke virker, hvad så? På et tidspunkt fik Silkeborg Kommune lov til at lave en megaklasse med 35 elever i, og de fik foretræde herinde for at bede om at kunne fortsætte med at have 35 elever i klasserne. Da jeg bad om at få undersøgt, om de overhovedet levede op til nugældende regler om 28 i klasserne derovre, viste det sig, at man manglede 82 mio. kr. i at være lovlige. Så det vil sige, at selv der, hvor ministeriet er inde omkring, bliver der givet tilladelser til noget, som absolut ikke er i overensstemmelse med lovgivningen.

Kl. 11:14

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:14

Kl. 11:17

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Nu har jeg svært ved at se, hvad eksemplet fra Silkeborg har at gøre med Enhedslistens beslutningsforslag om bedre luftventilation i lokalerne, så jeg tillader mig at forholde mig til det, som er beslutningsforslaget fra Enhedslisten og fra Dansk Folkeparti, nemlig at der er et klart regelsæt, at maksimumindholdet af CO₂ svarer til det, der også er i Norge og Sverige, og at man både via arbejdsmiljøloven og undervisningsmiljøloven kan gribe ind, hvis det er, man ikke lever op til reglerne. Så kan der jo desværre, det ser vi inden for mange områder, være nogle, der gradbøjer regler. Det er aldrig i orden. Derfor er det vigtigt, at der er et regelsæt, at man følger det tæt, og at der er debatten i forhold til luftventilation, fordi det gør nemlig en forskel i forhold til børnenes læring.

Kl. 11:15

Formanden:

Så er det hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:15

Alex Ahrendtsen (DF):

Ja, jeg forstår ikke helt, hvorfor regeringen ikke stemmer for det her udmærkede forslag – enten Dansk Folkepartis eller Enhedslistens. Lad mig fortælle lidt om vort eget forslag, hvor vi opfordrer regeringen til at lave en indeklimaplan med Kommunernes Landsforening. Og hvorfor nu det? Jo, fordi kommunerne jo løbende renoverer skolerne – det gør de hele tiden. Det eneste, vi så opfordrer til, er, at man medtænker indeklimaet, når skolerne renoveres. Og det er sådan noget, regeringen hurtigt kan lave. Det koster ikke noget ekstra; det er bare, at man tænker sig lidt om.

Det andet er at undersøge, om det, de gør i Sverige og Norge, også er noget for os. Jeg har meget svært ved at se, hvorfor regeringen dog ikke vil være med til noget så blødt og rundt og opfordrende som dette forslag. Det har jeg svært ved at forstå. For det er selvfølgelig i første omgang Dansk Folkepartis forslag, jeg spørger til.

Kl. 11:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:16

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Som jeg også håber, jeg fik givet udtryk for – og ellers vil jeg gerne gøre det igen – har vi virkelig stor sympati for intentionen både i Dansk Folkepartis og Enhedslistens forslag. Når vi alligevel ikke kan støtte det, er det, fordi vi synes, der bliver sparket en åben dør ind. Kommunerne har allerede det ansvar. Det gør det ikke anderledes, at staten skulle sætte sig sammen med kommunerne – for kommunerne har ansvaret – og sørge for, at de lever op til arbejdsmiljøreglerne og undervisningsmiljøloven. Det er faktisk også sådan, at det, der står i Dansk Folkepartis forslag – og med henvisning til det, man gør i Norge og Sverige, hvor man har en maks.-grænse for CO₂-indholdet i luften – er i de eksisterende regler i bygningsreglementet. Det er grunden til, at vi afviser det. Det er sådan i dag.

Så skal man selvfølgelig gøre alt for, at det bliver efterlevet, for det gør en forskel for børnenes læring, desværre, hvis CO₂-indholdet er for stort.

Kl. 11:17

Formanden:

Hr. Alex Ahrendtsen.

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er rigtigt, at kommunerne har ansvaret for skolerne, men ministeren har også ansvaret for skolerne bredt, og derfor ville det være smart, hvis regeringen og KL, som er ansvarlige for skolerne, gik sammen om at lave sådan en indeklimaplan.

Det andet er, at beslutningsforslaget går ud på at undersøge, hvordan den der automatiske og mekaniske ventilation virker i Norge og Sverige, for at se, om den ville kunne fungere i Danmark, eller om den er unødvendig. Altså, det kan næsten ikke være mere blødt. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor ministeren ikke kan sige ja til det.

Kl. 11:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:17

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det er vitterlig ikke uvilje, men det er, fordi regelsættet er sådan i dag, og derfor vil jeg bare sige, at der i arbejdsmiljøloven bl.a. står, at arbejdsrum skal have tilstrækkelig tilførsel af frisk luft uden generende træk. Hvis det ikke kan opnås gennem vinduer og døre osv., skal der indrettes mekanisk ventilation. Så det er simpelt hen, fordi der i dag er det, som Dansk Folkeparti efterspørger, i det danske regelsæt, altså ligesom i Norge og Sverige. Hvis der er nogle ting, synes jeg, man må tage dem i udvalgsdebatten. Lad os få belyst, hvad forskellen er. Er der nogle ting, vi kan lade os inspirere af? For er der et eller andet, vi kan lade os inspirere af, skal vi kigge på det, men om det konkrete i det vil jeg sige, at det er en del af gældende dansk lov.

Kl. 11:18

Formanden:

Tak til undervisningsministeren. Så er det fru Louise Schack Elholm som Venstres ordfører.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg skal lige have den her lidt ned. Så tror jeg, jeg kan nå.

Et godt indeklima er vigtigt på enhver arbejdsplads. Det er svært at koncentrere sig, hvis man sveder eller fryser, hvis det er indelukket eller lugter dårligt, eller hvis bare luften er dårlig. En god arbejdsindsats kræver ilt til hjernen. Det gælder, uanset hvilken alder man har.

Desværre er indeklimaet ikke altid så godt på vores børns arbejdsplads, i skolen. Rigtig mange skolebygninger er fra en tid, hvor man havde andre standarder for udluftning og indeklima. Man har heller ikke altid været klar over, hvad det var for nogle materialer, man brugte til at bygge skolerne med, og hvilke konsekvenser det havde. Det betyder, at der er mange klasselokaler, hvor indeklimaet ikke er specielt godt. Et godt indeklima har stor betydning for indlæringssevnen. Hvis luften er tung, udmatter det eleverne og gør dem trætte. Enhver kan vist forestille sig, hvor meget mere modtagelig man er over for indlæring, hvis den foregår i et miljø, hvor luften er frisk. Det er også blevet videnskabeligt bevist i flere rapporter, at forbedringer i indeklimaet fører til bedre præstationer fra elevernes side. Det er et klart tegn på, at dette er en vigtig problemstilling. Derfor er det også vigtigt, at vi får gjort noget ved sagen, så eleverne får de optimale betingelser at lære i.

I Venstre er vi umiddelbart positive over for intentionen i begge beslutningsforslag. Ligesom forslagsstillerne vil vi gerne have en

folkeskole, som børnene trives i, og hvor de er i stand til at lære og koncentrere sig. Derfor er det vigtigt, at rammerne er i orden.

Lad mig starte med at se på B 34, som er fremsat af Enhedslisten. Enhedslisten foreslår, at det skal kunne pålægges kommunen at udføre en handleplan for at bringe indklimaforholdene i orden inden udgangen af 2015, hvis ikke lovens krav bliver overholdt. Venstre mener naturligvis også, at loven på området skal overholdes, men det virker alligevel som en næsten umulig opgave at skulle sikre, at det hele kommer i orden inden årsskiftet. Selv om vi gerne vil have et godt indeklima, må vi også sætte nogle realistiske mål, som faktisk kan overholdes.

Derudover mangler Enhedslistens forslag ordentlige svar på, hvordan forslaget skal finansieres. Der er ingen tvivl om, at det vil blive en meget dyr omgang, hvis forslaget skal gennemføres. I bemærkningerne nævnes det, at forbedringerne kan gøres for under 2 kr. pr. elev pr. dag. Det er ikke noget specielt konkret tal, men i 2013 var der 558.581 elever i folkeskolen, og det vil altså sige, at det vil koste med let hovedregning 1.117.162 kr. om dagen, og på 1 år vil det svare til cirka 408 mio. kr. Det er ret mange penge, der ikke er angivet finansiering til fra Enhedslistens side.

Så på trods af de gode intentioner kan Venstre ikke støtte Enhedslistens forslag.

Med hensyn til B 40, der er fremsat af Dansk Folkeparti, synes vi, at ideerne virker til bedre at kunne lade sig gøre. Både en indeklima-plan og en undersøgelse af lovgivningen i Danmark kontra Norge og Sverige er gode ideer, som vi i Venstre umiddelbart godt kan støtte. Forslaget kræver i første omgang ikke finansiering, men det er klart, at vi må tage diskussionen om dette emne op igen, når indeklima-planen og den foreslåede undersøgelse er blevet foretaget.

Vi skal naturligvis have helt på plads, hvad forbedringerne af indeklimaet vil koste, og hvordan vi skal finde pengene. Så vores bekymring er, hvad økonomien bliver i det her forslag på sigt.

Det er også vigtigt for os stadig at pointere, at det er kommunernes ansvar at sikre, at der er et godt indeklima i skolerne. Det skal det fortsat være.

Men lad mig opsummere: Venstre ønsker et godt indeklima i folkeskolen. På den baggrund er vi positive over for intentionerne i forslagene, men vi finder B 34 urealistisk i forhold til mål og økonomi. B 40 virker mere realistisk, men det er klart, at elementerne skal være finansierede.

Endelig skal jeg sige, at da De Konservatives ordfører ikke kunne være her, skal jeg hilse fra De Konservative og sige, at De Konservative ikke støtter forslagene.

Kl. 11:22

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Annette Lind som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:22

(Ordfører)

Annette Lind (S):

En god skolegang handler både om god undervisning, men det handler også om gode rammer for undervisningen. Derfor er undervisningsmiljøet i vores skoler også vigtigt, og det er noget, som vi i Socialdemokratiet er optaget af. Vi er derfor også helt enige med forslagsstillerne fra begge partier i deres ønske om at sikre en god hverdag for landets børn og unge rundtomkring på folkeskolerne. Til gengæld er vi ikke enige med forslagsstillerne i, at vi ikke allerede har klare rammer for det, sådan som det er i dag. For eleverne har allerede ret til et godt undervisningsmiljø, hvor de kan lære på en sikkerhedsmæssig og sundhedsmæssig god måde. Det er en del af skolelederens opgave at sikre en skriftlig undervisningsmiljøvurdering, som dækker over både det fysiske, det psykiske og det æsteti-

ske undervisningsmiljø. For lærerne har vi altså skrappe krav i undervisningsmiljøloven, som jo også kommer eleverne til gode.

Derudover handler det selvfølgelig også om sund fornuft og gode vaner i forhold til indeklimaet, f.eks. om udluftning, frem for at vi skal til at lave mere bureaukrati. Jeg er med på, at der er skoler, der kan gøre det bedre end i dag, men det er op til kommunerne at sørge for, at de lever op til deres ansvar om et bedre indeklima, både når de bygger nye skoler, og når de renoverer.

Med de nye rammer for folkeskolen har vi afsat 4,5 mia. kr. ekstra, som bl.a. kan bruges til lokaleindretning, ligesom det nu her er blevet et fokusområde i trivselsmålingerne, hvor vi får et konkret mål for, hvordan eleverne oplever det fysiske undervisningsmiljø. Det vil selvfølgelig være et udgangspunkt for opfølgning på skolerne og ude i kommunerne, og for at vi kan følge udviklingen. Så er det ikke helt uvæsentligt at sige, at vi i 2013 faktisk har tilført 2 mia. kr. fra kvalitetsfondsmidlerne til at få et bedre indeklima på skolerne.

Socialdemokraterne kan derfor ikke støtte de to beslutningsforslag.

Kl. 11:24

Formanden:

Der er to korte bemærkninger, først fra hr. Lars Dohn.

Kl. 11:24

Lars Dohn (EL):

Ordføreren siger, at eleverne har ret til et godt indeklima, og sådan står der også i undervisningsmiljøloven. Men et er at have ret, noget andet er at få ret, for de undersøgelser, som der er en righoldighed af, viser jo netop, at eleverne ikke får ret. Er det Socialdemokraternes ambition, at halvdelen af skolerne skal leve op til de indeklima-krav og eleverne dermed ikke vil kunne lære så meget, som de ellers kunne?

Kl. 11:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:25

Annette Lind (S):

Akkurat som jeg sagde i min ordførertale har alle børn også krav på at have et godt arbejdsmiljø. Det, som det handler om, er jo selvfølgelig, at man også skal agere ud fra sund fornuft, og her synes jeg egentlig, at sund fornuft er en god ting at bruge. Det handler f.eks. om at vaske hænder – det har jeg selv været med til at få ind i de fælles mål – det handler også om at lufte ud. Det handler om mange ting, man kan gøre ved brug af sund fornuft, og nogle gange synes jeg måske også, at det at lave mere bureaukrati er den omvendte verden. Det her handler selvfølgelig om, at børnene skal have et godt arbejdsmiljø, og det har de også langt de fleste steder. De steder, hvor man ikke har det, skal man selvfølgelig forpligte sig på at gøre det bedre.

Kl. 11:26

Formanden:

Hr. Lars Dohn.

Kl. 11:26

Lars Dohn (EL):

Nu stiller arbejdsmiljøloven jo som et krav, at man der, hvor der er tekniske muligheder for det, skal bruge dem, og vi har lige hørt ministeren sige, at man kan lukke et vindue op. Nu ved jeg godt, at ordføreren er ordfører for et andet område, men er det socialdemokratisk arbejdsmiljøpolitik, at man ikke peger på de tekniske muligheder, der netop er? Jeg er sikker på, at ordføreren som tidligere skoleleder også ved, at man, når man får sådan et påbud om at lukke vind-

uet op, så gør det de første 14 dage, derefter glemmer man det, og derfor er vi havnet i det morads, at halvdelen af landets børn sidder i dårlig luft og lærer for lidt.

Kl. 11:29

Kl. 11:27

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:29

Annette Lind (S):

Jeg synes faktisk, det her er et fælles ansvar, og det ansvar har man som skoleleder, det har man bestemt også som lærer, men man har det altså også som elev. Det her handler om, at vi har lavet nye rammer for folkeskolen. Vi skal lave de her trivselsmålinger, så eleverne bliver nu faktisk spurgt. Samtidig har vi med de nye rammer for folkeskolen også sagt, at de skal bruge det omkringliggende samfund. Faktisk skal man ikke sidde så meget på sin stol længere, som man har skullet før, og man skal også bevæge sig 45 minutter. Så med de nye rammer for folkeskolen tror jeg at vi i hvert fald i længden kommer til at skulle tænke lidt mere over, hvordan vi laver vores undervisning, og det er måske ikke bare lige inde i klasselokalet.

Kl. 11:27

Kl. 11:27

Formanden:

Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:27

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor ordføreren ikke er med på det her forslag. Ordføreren henviser til, at der er lovgivning, og det har ministeren jo også gjort. Men hvordan kan det så være, at indeklimaet er så dårligt i 56 pct. af alle klasser i Danmark? Der er der målt en CO₂-koncentration, der er over det tilladte. Hvis vi har alt det, vi skal have, hvorfor er indeklimaet så så dårligt derude? Kræver det ikke en plan?

Kl. 11:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:28

Annette Lind (S):

Jamen som ministeren også påpegede før, har vi altså helt klare regler for de her ting, og de skal selvfølgelig overholdes. De steder, hvor de ikke bliver overholdt, skal man selvfølgelig have det at vide. Man kan jo få et påbud, og så skal man selvfølgelig, når man får et påbud, overholde de her ting.

Der er det her med, om vi har et dårligt indeklima. Jeg kan se i resumeet her fra Enhedslistens forslag, at der lige nøjagtig står, at det i 2014 er en anelse dårligere end i 2009. Altså, det her handler selvfølgelig om, at vi skal have et godt indeklima, og det handler om, at vi skal gøre tingene. Jeg tror ikke, at vi skal lave mere bureaukrati på det. Jeg tror hellere, at vi skal handle.

Kl. 11:28

Formanden:

Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 11:28

Alex Ahrendtsen (DF):

Jamen vi vil jo heller ikke have mere bureaukrati. Der er nogle regler, men de bliver ikke håndhævet. Ville det så ikke være en god idé, sådan som det er i Dansk Folkepartis beslutningsforslag, at regeringen sammen med KL laver den plan og følger op på, at reglerne bliver en del af kommunernes renovering af skoler, så indeklimaet bliver bedre?

Formanden:
Ordføreren.

Annette Lind (S):

Som ministeren også påpegede, er det jo sådan, at der er et klart regelsæt, og det skal vi selvfølgelig følge tæt. Jeg ved ikke, om det gør nogen forskel, at man laver et nyt regelsæt på et regelsæt. Jeg tror egentlig hellere, at man skal handle ude på skolerne og gøre noget ved det. Jeg tror på, at vi kan få en øget opmærksomhed på det. I vores fælles mål kan vi f.eks. skrive det her ind med, at vi skal have bedre håndhygiejne. Det ved vi er noget af det, som fremmer trivslen, fordi der så er færre, der bliver syge. Hvis man som skoleleder bliver gjort opmærksom på, at ens skole faktisk ikke har det så godt, så tror jeg egentlig på, at man så er meget ansvarsfuld og tager tingene til sig.

Kl. 11:29

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning. Nej, det var ikke meningen.

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Lotte Rod som radikal ordfører.

Kl. 11:30

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det. Tak til Enhedslisten og til Dansk Folkeparti for at rejse en meget relevant diskussion om indeklima. Vi har helt sikkert alle sammen prøvet at sidde og døse hen i et lokale, fordi der var dårlig luft. Det er jo ikke bare noget, vi fornemmer, det er også noget, som vi har hårde fakta på bordet om. Vi ved, at dårligt indeklima påvirker elevernes evne til at løse koncentrationskrævende opgaver negativt med op til 15 pct. Det er faktisk rigtig meget. Derfor er jeg også enig med Enhedslisten og Dansk Folkeparti i målet.

Men vi ved også, at helt simple ting kan batte rigtig meget. Man kan opnå meget ved at opbygge sunde vaner på skolerne med ret simple greb som at åbne vinduer og lukke eleverne ud af klasseværelserne, rydde op osv.

Jeg synes også, vi skal tænke os om en ekstra gang og overveje, om der er brug for, at vi skal lave flere regler fra Christiansborgs side, fordi skolerne er ejet og drevet af kommunerne. Det er kommunernes ansvar at prioritere et godt indeklima, når de bygger nye skoler og renoverer eksisterende skoler. Det gælder jo allerede i dag, at CO₂-indholdet i indeluften i længere perioder ikke må overstige de her 0,1 pct. Det skal kommunerne leve op til. Så i stedet for at lave nye beslutningsforslag og nye regler vil jeg hellere bruge talerstolen her til at sende et meget klart signal til kommunerne om, at de skal leve op til reglerne. Tak.

Kl. 11:31

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 11:32

Lars Dohn (EL):

Det er nærmest sådan lidt et forsøg på en korrektion, for ministeren sagde ligesom den radikale ordfører, at der er en grænse, der hedder 0,1 pct. Det er der, hvis det er et nyrenoveret skolelokale. Grænsen for, hvornår Arbejdstilsynet skal gribe ind, er ved 0,2 pct. – hvis der i længere tid er en overskridelse på 0,2 pct. Det har man fundet i bunker af. På Sundskolen i Faaborg var den fem gange så høj, og eleverne blev beregnet til at lære 18 pct. mindre, end de kunne. De

0,1 pct. er jo der, hvor vi gerne vil hen. Det er der, hvor nordmændene og svenskerne er. Men vi er altså reelt ved de 0,2 pct.

Kl. 11:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:33

Lotte Rod (RV):

Jeg deler fuldstændig Enhedslistens bekymring for de målinger, vi kan se, hvor niveauet er meget højere. Men jeg mener også, at vi jo har det her redskab i Danmark, og vi har det helt tydelige signal til kommunerne om, at de skal løse den her opgave. Derfor håber jeg i virkeligheden, at vi i stedet for at lave nye regler kunne bruge den her debat til i fællesskab at finde ud af, om vi kunne finde nye veje til, hvordan vi får indskærpet over for kommunerne, at de skal leve op til det, som allerede gælder.

Kl. 11:33

Formanden:

Hr. Lars Dohn.

Kl. 11:33

Lars Dohn (EL):

Jamen Enhedslistens forslag indebærer ikke nye regler. Det indebærer, at regeringen får kommunerne til at påse, at man overholder de nugældende regler, og hvis de så ikke gør, skal man lave en handleplan og lovliggøre forholdene. Så der er ikke mere bureaukrati i Enhedslistens forslag.

Kl. 11:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:34

Lotte Rod (RV):

Men pointen fra min side er, at det netop er kommunernes ansvar at leve op til reglerne. Derfor ønsker jeg sådan set ikke, at vi tager det ud og tænker, at vi så herindefra skal være med til at lave en plan. Jeg vil meget hellere diskutere med jer, hvordan det er, vi i øvrigt plejer at indskærpe reglerne over for kommunerne, hvis vi opdager, at de ikke lever op til dem. Altså, skulle man overveje at sende et hyrdebrev eller tage det op i en økonomiaftale eller gøre andre ting? Jeg synes, det er en mere farbar vej end at tænke, at nu skal vi til at finde på alt muligt herinde, fordi kommunerne ikke har løst opgaven.

Kl. 11:34

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Annette Vilhelmsen som SF's ordfører.

Kl. 11:34

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Først vil jeg lige sige tak til både Enhedslisten og Dansk Folkeparti for, at vi får den her vigtige debat. Jeg kunne jo også lidt muntert sige: Dejligt, at I nu er slået ind på SF's linje. Det her er lige præcis ønsker, vi har haft: at få fokus på et godt arbejdsmiljø også for de børn og unge, der går i skolerne. Så så langt er jeg i hvert fald meget glad for i dag, at der er så stor opbakning til at se på det miljø, som børnene jo er i mange timer om dagen.

Arbejdsmiljøet både for børn og unge og voksne er meget centralt for SF. Vi har via lovgivningen sikret, at lærerne er beskyttet, når de går på arbejde, og derfor er det selvfølgelig naturligt, at vi også sikrer, at børnene beskyttes og har et ordentligt miljø at færdes i.

Dårligt indeklima er et stort problem i mange folkeskoler – det ved vi, det viser undersøgelserne også, og alle ordførere her har jo også bekræftet det. Det har det været i mange år. Det skyldes flere ting, bl.a. at mange skoler er gamle; de er ikke vedligeholdet; byggeriet lever ikke op til de moderne standarder, som vi kender; der kan være for mange elever i klasserne; der mangler rutiner i udluftning osv. osv. Flere undersøgelser har påpeget, at dårligt indeklima har en meget negativ effekt på elevernes indlæring, og det skal vi selvfølgelig gøre noget ved. Vi har fra SF's side også sat fokus på problemet flere gange, og frisk luft er et must for at kunne tænke og præstere, og med den længere skoledag er det blevet endnu mere vigtigt, at vi sikrer ordentlige forhold for vores børn.

Vi fik trivselsmål med i folkeskolereformen. Det er jeg glad for, fordi det lige præcis sætter fokus på, at selvfølgelig er det vigtigt, at alle børn bliver så dygtige som muligt. Men det er også vigtigt, at de trives så godt som muligt, og lige præcis trivselsmålene er jo et af de steder, hvor vi kan sætte fokus på, om arbejdsmiljøet for børnene er godt nok.

Så i udgangspunktet er vi i SF positive over for forslaget stillet af Enhedslisten, men jeg mener faktisk, det er uambitiøst. For sådan som reglerne er i dag, sådan som lovgivningen er i dag, sådan som hensigtserklæringerne er i dag, så lever det sådan set op til det, som Enhedslisten efterspørger. Det, som Enhedslistens forslag ikke gør, er jo at gå skridtet fuldt ud, nemlig at kræve, at arbejdsmiljø, altså det arbejdsmiljø, vi kender for lærerne i skolen, også skal omhandle eleverne. Det ser jeg ikke af forslaget her, og jeg ser heller ikke, at Enhedslisten har nogen oversigt, noget overblik over eller bud på de økonomiske aspekter i første del af det her forslag, og derfor kan vi ikke bakke op om det. Jeg er enig med ministeren i, at der er taget initiativer og gjort tiltag. Tilsyneladende er det ikke nok. Det må vi se på, men så så vi gerne, at vi gik skridtet fuldt ud og fik en arbejds-miljølov, som omhandlede de børn og unge, som er i skolerne.

Med hensyn til beslutningsforslag B 40, den anden del af forslaget, nemlig at regeringen skal overveje, hvordan kravet om CO₂-koncentration kan gennemføres i alle lokaler inden 2016, kan vi fra SF's side bakke op om det.

Men jeg må sige som supplement, at jeg håber, vi får drøftelsen i udvalget. Vi vil fra SF's side gerne foreslå, at det samarbejde med KL, der lægges op til, om at lave en national strategi, bliver mere konkret. For det er jo i hele landets interesse, at alle børn og unge trives; at de bliver så dygtige, som de kan, og trives så godt som overhovedet muligt. Og det, vi ser i dag, er, at det alt for ofte er den enkelte skole i den enkelte kommune, som står med det her problem, at man skal vælge imellem, om det skal være nye vinduer, en renovering grundet skimmelsvamp eller andet. Derfor bliver vi faktisk nødt til at have en fælles strategi, en national strategi, som bygger oven på det, som jeg håber på et tidspunkt vil kunne lade sig gøre, nemlig at vi får en decideret strategi for arbejdsmiljø, også for børn.

Så vi bakker op om intentionerne, men vi støtter ikke Enhedslistens forslag – vi havde håbet, det var mere ambitiøst. Men vi bakker op om B 40.

Kl. 11:39

Formanden:

Der er to korte bemærkninger, først hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 11:39

Alex Ahrendtsen (DF):

Det skal være meget kort. Jeg takker for SF's opbakning til forslaget, det er dejligt, også at det ligger i fortsat spor af SF's politik – det er også rart. Og så glæder jeg mig til udvalgsbehandlingen, hvis der kan skabes flertal her i Folketingssalen. Så er det meget positivt, at vi kigger på en national strategi, selvfølgelig, det ligger også i indeklimahandlingsplanen med KL. Tak for det.

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:39 ske forlade den sædvanlige partipolitik: Hvis den ene part foreslår noget, siger den anden part nej. Vi kunne f.eks. samle alle partier for at se på det, der er til børn og unges bedste, og det er at få en ordentlig arbejdsmiljølovgivning, som dækker dem og giver dem nogle retskrav.

Kl. 11:42

Annette Vilhelmsen (SF):
Tak.

Kl. 11:39 **Formanden:**
Tak til SF's ordfører. Fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:42

Formanden:

Så har hr. Lars Dohn en kort bemærkning.

Kl. 11:39 (Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak for bemærkningen omkring Enhedslistens forslag. Jeg er lidt ærgerlig over det, hvis man ikke mener, at det er ambitiøst at rette op på den situation, at halvdelen af landets lokaler ikke lever op til nogle ordentlige normer, og at vi ligger nummer sjok i Norden, hvad det her område angår.

Men hvis det skulle handle om f.eks. at lave et fælles forslag om, at eleverne og de studerende skal være omfattet af arbejdsmiljøloven, vil jeg hellere end gerne – også gerne sammen med SF – være med til at fremsætte det i Folketinget.

Kl. 11:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:40

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg ser meget frem til at lave et samarbejde med Enhedslisten om at få skabt et godt arbejdsmiljø, som også dækker de børn og unge, som går i vores skoler.

Det er ikke en rigtig udlægning, at jeg ikke kerer mig om den situation, som mange skoler befinder sig i i dag, men jeg må holde mig til det, som ministeren siger: Vi har regler, vi har love på området. De mangler at blive fulgt, og derfor hilser jeg det faktisk velkommen. Jeg håber også, at De Radikales ordfører vil uddybe og stå ved, når vi får en udvalgsbehandling af det her, at man ønsker at sende et hyrdebrev og også eventuelt får en opfølgning fra kommunerne. For de har et ansvar, og de skal leve op til det. Havde vi så en arbejdsmiljølov for børn og unge, ville vi stå rigtig stærkt.

Kl. 11:41

Formanden:

Hr. Lars Dohn.

Kl. 11:41

Lars Dohn (EL):

Ja, for netop muligheden for at få De Radikale med på sådan en tanke om at lade elever og studerende være omfattet af arbejdsmiljøloven skulle være en forholdsvis nem ting, for tidligere undervisningsminister Margrethe Vestager har jo foreslået, at eleverne bliver omfattet af arbejdsmiljøloven. Så det bliver lidt spændende at se, hvordan De Radikale vil optræde i den sammenhæng.

Kl. 11:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:41

Annette Vilhelmsen (SF):

Det kan vi jo ikke vide; det kan De Radikale selv svare for. Men jeg glæder mig til udvalgsbehandlingen. Jeg kan i hvert fald tydeligt se, at det er noget, alle partier er meget optaget af. Og så skulle vi må-

Merete Riisager (LA):

Jeg er oprigtigt glad for, at Dansk Folkeparti og Enhedslisten har rejst diskussionen om indeklima i folkeskolen, og især – det skal siges – er jeg glad for Dansk Folkepartis tilgang, da jeg synes, den umiddelbart er den mest konstruktive og mindst bureaukratiske af de to.

I Liberal Alliance er vi meget optaget af, at vi baserer lovgivning på viden og evidens. Det er generelt et stort problem, når vi ser på tiltag fra Undervisningsministeriet, at de ikke er baseret på viden og forskning, og det er jo højst besynderligt. Men det er i hvert fald noget, som jeg har måttet konstatere, efter nu at have siddet herinde på Tinge i godt og vel 3 år.

Først og fremmest er det store dyr i åbenbaringen, vi har arbejdet med, folkeskolereformen. Der kom en undersøgelse af det første rammeforsøg om heldagsskoler udarbejdet af Rambøll, som viste, at et antal af de 12 skoler, der var startet op, var stoppet, fordi der simpelt hen havde været for få forældre, der havde ønsket at have deres børn i de skoler. Og samlet set kunne man konstatere, at det faglige udbytte ikke var steget ved den her pædagogiske form. Alligevel fik vi så en folkeskolereform baseret på lige præcis den pædagogiske model for alle skoler i Danmark. Samtidig har vi store internationale undersøgelser fra TIMSS & PIRLS, som helt tydeligt viser, at man ikke bare kan øge fagligheden ved at forlænge skoledagen. Og regeringens egne undersøgelser har vist, at der ikke er nogen direkte korrelation mellem bevægelse og forbedret kognition. Så alt i alt må man sige, at den største reform i den her regerings tid ikke er forskningsmæssigt underbygget.

Så er der mindre ting som f.eks. den aldersintegrerede undervisning, hvor man laver et rammeforsøg. Vi har fra Liberal Alliances side spurgt ministeren, om man, inden man sætter sådan et rammeforsøg i gang, lige undersøger, hvad der er af forskning på området, i det mindste i Skandinavien. Og der har ministeren svaret helt klart, at den forskning har man ikke undersøgt i Undervisningsministeriet. Og der må jeg bare sige, at hvis det var en opgave på universitetet, ville den være dumpet. Men nu er det altså rigtige børn, vi taler om, så derfor er det meget ulykkeligt, at man åbenbart har den praksis i ministeriet, at man ikke baserer lovgivning, forsøg og anvisninger på forskning og viden.

I øjeblikket forhandler vi om gymnasierne, og der har vi fra Liberal Alliances side foreslået at man kunne undersøge, hvordan faglighed har udviklet sig over tid. Det ville være rigtig fint at kunne basere en reform på en undersøgelse af, hvordan det står til – sådan gør man i hvert fald der, hvor jeg kommer fra. I det private erhvervsliv undersøger man tingene, inden man gør noget nyt. Det må vi så se om vi får igennem. Jeg frygter, at man først gennemfører sådan en undersøgelse efter en reform, og så er vi jo lige vidt.

Så Undervisningsministeriet burde være en videnshøjborg. Det skal laves om. Hvis vi får en borgerlig regering efter næste valg, må det være noget af det, som vi virkelig sætter os for. Vejledning, forsøg og lovgivning skal baseres på det, vi ved.

Men når det handler om luft i lokalet til børn, ved vi faktisk, at der er en direkte sammenhæng mellem muligheden for at lære noget

og et godt indeklima, at luften er i orden. Altså, man kan sige: Hvad er problemet? Det er måske, at man ude i kommunerne – måske, nu motivforsker jeg lidt – finder det mere spændende at indkøbe iPads eller indføre nye pædagogiske koncepter. Og det kan man jo også se her på Christiansborg er noget af det, der er interesse for, hvorimod det her med at indkøbe et filter og sætte det i måske ikke helt er lige så interessant. Det koster 75 mio. kr. bare at evaluere folkeskolereformen. Man må sige, at så er det vist også betalt.

Hvis man skal kigge på, hvordan man bruger ressourcerne bedst, kunne det være, at der var noget at gøre i forhold til det beslutningsforslag, der ligger på bordet i dag, fordi reformen jo faktisk betyder, at børnene skal sidde længere i skolen – og der er også stadig væk ret mange elever i klasserne på mange skoler. Men spørgsmålene til beslutningsforslaget vejer alligevel en del. Hvordan ser det ud med finansieringen? Hvordan forholder de her forslag sig til de private skoler, som jo nogle gange er i lokaler, der ikke har været tiltænkt en skole? Og hvor bureaukratisk bliver det, der ligger på bordet, når det bliver udarbejdet til egentligt lovstof?

Så i Liberal Alliance er vi generelt imod centralstyring, og vi er optaget af frihed for borgerne, men frihed for borgerne er også i det her tilfælde, at det enkelte barn kan sidde i et lokale, hvor der er ordentlig luft. Så vi er positive over for målsætningen, men betænkkelige i forhold til indholdet, og vi vil lade vores endelige stillingtagen afhænge af udvalgsbehandlingen og de svar, vi vil få der på de spørgsmål, som vi har.

Kl. 11:47

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det hr. Lars Dohn, som ordfører for de af forslagsstillerne, som er fra Enhedslisten.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Vi skal have frisk luft i klasselokalerne. Det er det, det her forslag handler om, og jeg er så heldig – eller belastet af – at have arbejdet en del med netop den her problemstilling som arbejdsmiljøansvarlig i Herningegnens Lærereforening. Jeg blev opmærksom på spørgsmålet for nogle år siden, da forældrene til eleverne på en skole i Herning bad om, at eleverne kunne få lov til kun at være 23 i hver klasse i stedet for de 28.

Da jeg vidste, at den skole havde nogle meget, meget små klasselokaler og bogstavelig talt ikke særlig højt til loftet – den var bygget i 1956 og havde lokaler på kun 46 m² – syntes jeg, det var interessant at finde ud af, hvor mange elever der egentlig lovligt måtte være i sådan et klasselokale. Og det viste sig, at når man regnede med 12 m³ luft til læreren – tolærerordninger har vi jo ikke så mange af for tiden – og gav 6 m³ luft til hver elev, 9 m³ hvis der ikke er nogen mekanisk udluftning, så måtte der være 16 elever i klassen. (*Formanden:* Et øjeblik: Må vi lige få ro på tilhørerpladserne? Tak). Jeg fik en snak med skolechefen om det, og han sagde, selvfølgelig lidt i munterhed: Du bliver en jaget mand, hvis du har ret.

Sagen endte for mig at se lykkeligt for elever, forældre og lærere, da Arbejdstilsynet pålagde Herning Kommune at bringe forholdene i orden. Det kostede 40 mio. kr., men jeg er sikker på, at de 40 mio. kr. er det hele værd. For nu lærer eleverne i langt højere grad det, de skal.

Jeg har allerede nede fra min plads nævnt eksemplet fra Silkeborg, hvor man havde fået lov til at have megaklasser. Det viste sig, at Silkeborg Kommune gerne ville fortsætte med at have dispensation til at have 35 elever i klasserne, og jeg bad så om at få at vide, hvor mange af klasserne der egentlig var lovlige ud fra den nuværende maksgrænse på 28 elever. Og det viste sig jo altså, at Silkeborg Kommune måtte krybe til korset og sige: Ja, hvis vi bruger 82 mio. kr., bliver det lovligt. Så en ting er, at der er et retskrav i loven, som

er vedtaget herinde. Noget andet er, at man derude kan være fuldstændig anderledes stillet.

Jeg kan se, at uret er nulstillet. (*Formanden:* Der er bestemt tale-tid endnu). Det var godt. Tak for det.

Jeg synes, vi skal være ambitiøse på det her område, og lære af vores nabolande. Børne- og Undervisningsudvalget var på en rigtig spændende tur til Stockholm for at se på privatiserede skoler og daginstitutioner, og det var selvfølgelig ikke særlig opmuntrende at se skoler, som kan gå fallit, og hvor man kan investere overskuddet på Cayman Islands.

Men det, der var det opmuntrende deroppe, var at opleve, at der var mekanisk udsugning i samtlige lokaler, og at eleverne fik et varmt måltid. Hvis vi bare fik de to ting igennem i Danmark, så kan de – som Anders Bondo sagde på en lærerforeningskongres – komme med alle deres PISA-målinger, og så skal vi overhale hele banden.

Så hvis man vil skabe en skole, hvor man kan lære, så skal man skabe nogle nutidige rammer. Vores forslag handler jo ikke om at skabe nye udgifter. Det handler om at få loven til at gælde over hele Danmark og ikke bare at gøre det så lovligt som muligt.

Jeg synes også, at vi i den her sammenhæng skal tænke på, om konstruktionen med Dansk Center for Undervisningsmiljø er nok til at sikre, at de her ting bliver overholdt. Det synes jeg man ret hurtigt kan finde ud af at det ikke er. Det var sådan, da Margrethe Vestager var undervisningsminister i 1990'erne, at hun foreslog, at elever og studerende skulle være omfattet af arbejdsmiljøloven. Men en finansminister Lykketoft sagde: Det mener Margrethe ikke. Og så holdt den så der.

Jeg synes, det er en tænke værd, som også flere af ordførerne har været inde på i dag: Lad os prøve at kaste den op i luften igen og se, om ikke elever og studerende fortjener bedre og netop kan komme ind under regler, hvor der også er sanktioner for at bryde dem. Dansk Center for Undervisningsmiljø har ingen sanktionsmuligheder, og jeg synes for at sige det mildt, at tingene er blevet derefter.

Jeg synes, jeg kan se, at med de bemærkninger, der er kommet fra partierne, vil et af forslagene kunne samle et flertal i Folketinget, og det giver nogle spændende muligheder for at skabe bedre forhold og for at det her Folketing lever op til den lov, vi selv har vedtaget, om, at eleverne har et retskrav på at have gode forhold. Så jeg ser frem til udvalgsarbejdet. Tak.

Kl. 11:54

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 11:54

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak til hr. Lars Dohn for en glimrende redegørelse, og tak for det fine forslag fra Enhedslisten, som Dansk Folkeparti støtter. Som ordføreren selv siger, ser det ud til, at der kan etableres et flertal for B 40, altså Dansk Folkepartis beslutningsforslag. Venstre har sagt, de stemmer for, vi stemmer for, SF har sagt, de stemmer for, og Liberal Alliance vil afvente udvalgsbehandlingen. Enhedslisten er så også positive og vil stemme for B 40, hvis der kan findes en ordentlig og fornuftig løsning. Er det sådan, jeg skal forstå Enhedslisten?

Kl. 11:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:54

Lars Dohn (EL):

Vi er tilhængere af alt, hvad der giver bedre forhold for vores elever og studerende. Man kan sige, at det her er et meget teknisk spørgsmål, og forslaget fra Dansk Folkeparti går på renoveringer af skoler.

Men det er faktisk sådan, at når man renoverer, skal det nyeste bygningsregulativ være gældende, og der er det maksimalt 1.000 ppm, der er kravet. Så i de situationer er det ikke aktuelt. Men da beslutningsforslaget også trækker i den rigtige retning, vil vi meget gerne støtte også jeres forslag.

Kl. 11:55

Formanden:

Alex Ahrendtsen.

Kl. 11:55

Alex Ahrendtsen (DF):

Det vil jeg meget gerne takke for. Jeg synes, det er spændende, at det ser ud til, at vi her kan bryde de sædvanlige blokke, hvis Liberal Alliance også kan være med, eller vi får kigget på det i udvalget. Jeg synes, det er interessant, at man en gang imellem kan gå på tværs af blokkene. Så tak for det.

Kl. 11:55

Formanden:

Lars Dohn.

Kl. 11:55

Lars Dohn (EL):

Jamen det er jo også dejligt at konstatere, at der er en vilje til – og måske endda et flertal for – at gøre noget konkret ved det, når det drejer sig om vores børns læring, og ikke bare sige, at det er kommunernes ansvar, og at det må de tage sig af.

Kl. 11:55

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Skal jeg prøve at nå også hr. Alex Ahrendtsen inden pausen? Ja, vi ser.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for en meget spændende og lidt overraskende debat. Det ser ud til, at der tegner sig et eventuelt flertal for B 40, som er Dansk Folkepartis forslag. Venstre har tilkendegivet, at de vil stemme for, SF har sagt ja, Enhedslisten har også, Dansk Folkeparti selvfølgelig, og Liberal Alliance vil afvente udvalgsbehandlingen, men mon ikke vi kan nå hinanden i den forbindelse. Derfor vil jeg da opfordre ministeren til på et eller andet tidspunkt måske at indkalde partierne til en form for drøftelse, så vi kan gøre det her på den rigtige måde. Det ville jeg da i hvert fald selv gøre, men det kan ministeren selvfølgelig svare på.

Lad mig bare lige for god ordens skyld slå fast, at det her jo umiddelbart ikke kommer til at koste nogen penge, fordi det i første omgang handler om en plan, en national plan for KL og regeringen, så kommunerne medtænker indeklimate i deres renoveringer, og så for det andet handler om en undersøgelse af, hvordan de gør det i Norge og Sverige. Det tror jeg godt vi kan finde ud af i udvalgsbehandlingen.

Så endnu en gang tak, også til regeringen, trods alt, selv om det traditionelt altid er imod beslutningsforslag. Og så er der frokost. Tak for det.

Kl. 11:57

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører.

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00 med første behandling af beslutningsforslag nr. B 63. Mødet er udsat. (Kl. 11:58).

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om initiativer til at minimere mobning i skolen.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.
(Fremsættelse 29.01.2015).

Kl. 13:00

Forhandling

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Så er vi klar til at genoptage mødet.

Forhandlingen er åbnet, og jeg starter med at give ordet til undervisningsministeren.

Kl. 13:01

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak for ordet, og tak for SF's beslutningsforslag, som jo er en anledning til at diskutere det, som jeg faktisk tror vi alle sammen i Folketinget er dybt optaget af, nemlig at vi skal have skoler, som så vidt muligt har et mobbefrit miljø, uanset om vi snakker grundskoler, ungdomsuddannelse eller andre uddannelser. Vi skal i hvert fald have nogle tydelige strategier for, hvordan man kan gribe ind, identificere og følge op, så man så tidligt som muligt både kan forebygge og sætte ind, hvis der er problemer. På regeringens vegne vil jeg gerne starte på den måde.

For vi har haft et godt samarbejde med SF om det, bl.a. i forbindelse med nogle af de ting, vi i fællesskab har vedtaget om den nye skole. Men når jeg kigger nærmere på det beslutningsforslag, SF har fremsat, kan jeg ikke se, at der er noget i det, som vi ikke allerede i dag i fællesskab har taget højde for. Det er med den begrundelse, at regeringen afviser SF's beslutningsforslag, men det er en anledning til at få ridset op, hvad man så gør, for vi er helt enige i intentionen om, at man virkelig skal tænke sig om for at finde ud af, hvordan man bedst muligt forebygger mobning hele vejen rundt.

Det er sådan – og det er det første element i SF's beslutningsforslag – at lovgivningen allerede i dag både indeholder et ansvar og en handlepligt for skolens ledere og ansatte i forhold til at sikre alle elever et godt og trygt undervisningsmiljø uden mobning. Det er sådan, at skolelederne efter undervisningsmiljøloven har ansvaret for at sikre, at eleverne har et godt undervisningsmiljø, og et undervisningsmiljø er godt, når det fremmer elevernes udvikling og læring, og det omfatter derfor også skolens psykiske miljø.

Hvis det er sådan, at en elev ikke overholder skolens ordensregler, værdiregelsæt og i øvrigt almindelige normer for god opførsel, så skal man få afklaret årsagen gennem samtaler med eleven og forældrene, for det er klart, at en så tidlig forældreinddragelse som muligt er vigtig for at finde nogle løsninger. Og jeg tror også, man vil kunne høre, at min tale er gennemsyret af, at der så tidligt som muligt skal findes løsninger, hvis der er ansatser til mobning.

Lærerne og skolelederne har i alvorlige tilfælde pligt til at underrette de sociale myndigheder, når der er kendskab til eller grund til at antage, at en elev har behov for særlig støtte eller er udsat for overgreb. Det indebærer en forpligtelse til også at afklare årsagerne til

elevers overtrædelse af ordensreglementer og værdiregelsæt og iværksætte de nødvendige foranstaltninger, og det har siden 2009 været lovpligtigt for skolerne at have et sådant værdiregelsæt. Det skal bl.a. indeholde en antimobestrategi og være retningsgivende for god adfærd og respektfulde relationer mellem eleverne og mellem eleverne og lærerne.

Jeg vil godt igen understrege, at forældrene selvfølgelig har et medansvar for at sikre eleverne et godt undervisningsmiljø, og derfor er det også skolebestyrelsen, der fastsætter værdiregelsættet for skolen. Regelsættet skal udarbejdes i et tæt samarbejde med skolelederen, og desuden bør der inddrages input fra den samlede forældre-kreds, elevrådet og de ansatte.

Hvis man som elev eller forælder finder, at skolen ikke overholder gældende regler, kan man henvende sig til Folketingets Ombudsmand, og med oprettelsen af Ombudsmandens Børnekantor i 2012 er børns adgang til Ombudsmanden og sager om børn i øvrigt sat ekstra i fokus.

I forbindelse med oprettelsen af børnekantoret er Ombudsmandens virksomhed også udvidet til at omfatte børns forhold på private institutioner m.v., som umiddelbart varetager opgaver i forhold til børn, og derfor omfatter det bl.a. også private skoler.

Hvis vi kigger på folkeskolereformen, som en bred kreds af parti-er er en del af, så er et af de tre nationale mål at følge udviklingen i elevernes trivsel. Det er jo en af nyskabelserne, at vi både følger den faglige udvikling, så alle bliver så dygtige, som de kan, uanset social baggrund, men at vi også vil være sikre på, at det er på et fundament af solid trivsel, og at elevernes trivsel styrkes.

Det gør vi bl.a. igennem den nye trivselsmåling, som kommer, og som jo netop ikke bare forholder sig til det fysiske miljø, men også til det psykiske miljø, og det er elevernes egen stemme, der danner grundlag for det.

I trivselsmålingen indgår der simpelt hen helt specifikt spørgs-mål, som kan indikere, om der er problemer med mobning på en skole eller i en klasse. I samarbejde med Dansk Center for Undervisningsmiljø er der også udarbejdet eksemplariske forløb og vejledningsmateriale i forbindelse med gennemførelse og opfølgning på trivselsmålingerne, så der er metoder til, hvordan man kan gå ind og arbejde med hele klassens trivsel. Det er en vigtig del af den fælles nye skole.

Som opfølgning på anbefalinger fra en ekspertgruppe om ro og klasseledelse, som også blev nedsat som led i folkeskolereformen, vil vi i Undervisningsministeriet i foråret 2015 offentliggøre en vejledning om ro og klasseledelse, som kan understøtte skolernes arbejde med at opretholde og udvikle gode læringsmiljøer.

Kl. 13:06

Beslutningsforslaget kommer også ind på en af de nye former for mobning, som der er kommet fokus på, nemlig mobning på sociale medier og det, der kan ske der. Det er jo en anden vej, hvor vi desværre også har hørt om og set tilfælde på mobning, som selvfølgelig er helt uacceptabelt, uanset om det sker fysisk i klasserummet eller via de sociale medier.

Mobning er jo desværre noget, der er svært at styre og kontrollere. Det er det også på de sociale medier, men det ændrer ikke ved, at regelsættet jo er præcis det samme. Man skal så tidligt som muligt spotte, om der er adfærd, der kunne tyde på mobning, og uanset om det foregår via de sociale medier eller i klasselokalet eller andre steder, er der en forpligtelse til at gribe ind så hurtigt som muligt. Der er også udarbejdet en række eksemplariske læringsforløb om, hvordan man kan understøtte børnenes viden om at kunne diskutere og arbejde med de dilemmaer, der er med mobning via de sociale medier, i øvrigt i tæt samarbejde med en række organisationer, bl.a. Børns Vilkår og andre, der har lavet et virkelig godt understøttende materiale til den utrolig vigtige diskussion om mobning via nettet.

Det ændrer ikke ved, at selv om det foregår via de sociale medier, er det strafbart at fremsætte ærekrænkende og injurierende udsagn eller viderebringe eller i øvrigt misbruge personfølsomme oplysninger og fremsætte trusler. Igen vil jeg sige, at uanset om det er i den fysiske verden eller via de sociale medier, er det strafbart. Det er også strafbart at behandle personoplysninger i strid med persondataloven. Datatilsynet kan give påbud om, at oplysninger på nettet skal fjernes, ligesom ærekrænkende udsagn skal anmeldes til politiet. Det er bare for at sige, at der er et regelsæt – heldigvis for det – men det handler også om, og det er også intentionen med SF's beslutningsforslag, så tidligt som muligt, forhåbentlig inden man når ud i det, at man kan sætte ind, og der er en række redskaber og vejledninger til, hvordan man kan tage de dialoger i forlængelse af de antimobningsstrategier, man heldigvis er blevet bedre og bedre til at arbejde med.

På den baggrund støtter regeringen ikke SF's beslutningsforslag, men jeg håber også, at det er tydeligt for både SF og alle, der vil høre debatten her, at vi er præcis ligeså optaget, som de er, af de problemstillinger, der er med mobning.

Selv om omfanget af mobning ifølge de seneste undersøgelser er faldet, må man bare sige, at mobning er uacceptabelt, også selv om der ikke er så meget, for mobning er for ethvert barn en helt forkert udvikling. Det er noget, der sætter dybe spor. Hvis der kommer en mobbekultur, er det noget, der betyder noget for en hel classes relationer, så vi er dybt optaget af det, men vi mener faktisk, at vi i fællesskab har en række initiativer, der støtter, at mobning bliver bekæmpet og forebygget så tidligt som muligt.

Kl. 13:09

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Jeg siger tak til undervisningsministeren. Og vi går videre i talerlisten. Den næste er ordføreren for Venstre, fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Mobning i barndommen er en traumatiserende oplevelse. Det kan medføre depressioner og angst, og det kan hemsøge én igennem resten af ens liv. Derfor er bekæmpelse af mobning meget vigtig. Vi er både som politikere og mennesker forpligtet til at bekæmpe mobning. Det er derfor prisværdigt, at SF med dette forslag sætter emnet på dagsordenen her i Folketingssalen.

Konkret fremsætter SF fire initiativer, der skal stoppe mobning. For det første skal det gøres tydeligt i lovgivningen, at skolerne har handlepligt over for mobning. For det andet skal den enkelte elev have klageadgang til Folketingets Ombudsmand, hvis skolen ikke opfylder handlepligten. For det tredje skal regeringen indsamle nødvendig viden om bekæmpelse af mobning, og for det fjerde skal mobning på sociale medier kortlægges, og dem, der bliver mobbet, skal have mulighed for at få slettet det krænkende indhold.

Venstre ser positivt på initiativer, der har til formål at bekæmpe mobning. I sidste måned fremlagde Venstre også selv et antimobningsoplæg. En del af Venstres antimobningsudspil er, at det skal være muligt at sanktionere voksne, der ikke griber ind over for mobning. Det skal f.eks. være muligt at udtale kritik af en skole, hvis ikke den gør noget for at bekæmpe mobning. Samtidig er det også et forældreansvar at sikre, at ens børn ikke mobber andre børn. Forældre til mobbere skal derfor kunne drages til ansvar for deres børns adfærd. I de allermost ekstreme tilfælde kan man indtænke forældre-pålægget som et muligt redskab.

En anden del af Venstres antimobningsudspil er, at der skal indsamles mere evidens. Det kunne f.eks. være oplagt at anvende midler fra satspuljen til at sikre, at der forskes i bekæmpelse af mobning. Endelig er det også en del af Venstres udspil, at bekæmpelse af mobning på sociale medier skal håndteres bedre. I udspillet foreslås det

derfor at iværksætte en kampagne, der gør det tydeligt, hvor og hvordan man kan blokere og melde brugere, der mobber. Denne kampagne kan meget vel indtænkes i at blive lavet i samarbejde med f.eks. Facebook.

Der er altså et par åbenlyse ligheder imellem Venstres antimobningsudspil, som blev fremlagt i sidste måned, og SF's initiativer i dette forslag. Venstre er ikke helt sikre på, om det er nødvendigt at lave en decideret paragraf om adgangen til at slette det krænkende indhold, og Venstre stiller sig også tvivlende over for effekten i at kunne klage til Folketingets Ombudsmand. Vi mener, at sagerne burde kunne klares bedre i kommunerne, og man kan allerede i dag klage til Folketingets Ombudsmands Børnekontor.

Ellers ser vi det, som om Venstre og SF langt hen ad vejen ønsker det samme her. Derfor er Venstre positive over for intentionerne i dette forslag.

Da De Konservative ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på vegne af De Konservative meddele, at De Konservative ikke støtter forslaget.

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til Venstres ordfører. Der er en kort bemærkning, og den er fra fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:12

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg er meget glad for, at Venstre ser muligheder i et samarbejde om at få gjort noget ved mobning, og derfor vil jeg jo bare høre, om fru Louise Schack Elholm vil være med til, at vi eventuelt tager en drøftelse om det i udvalget, så vi kan finde det, vi samles om, til gavn for de alt for mange børn og unge, som i dag møder i skolen med ondt i maven; det skal de helst ikke gøre i morgen.

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:12

Louise Schack Elholm (V):

Nej, og jeg er meget enig i, at vi skal have gjort noget for at hjælpe de børn, som har problemer. Selvfølgelig har vi i folkeskolereformen fokus på trivsel, men jeg mener også, at vi skal gøre mere, så jeg er åben over for at se på det i udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Så er der ikke flere korte bemærkninger, og jeg siger tak til fru Louise Schack Elholm. Så er det den næste ordfører, og det er fru Annette Lind fra Socialdemokraterne.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Fra socialdemokratisk side vil vi altid gerne diskutere, hvordan vi sikrer den bedst mulige hverdag for vores børn i folkeskolen. Vi er glade for, at trivsel for børn og unge er et område, som får lov til at fylde endnu mere med de nye rammer for folkeskolen. Målet med reformen er jo netop, at alle børn kommer med, og at det skaber en endnu stærkere folkeskole, en folkeskole, som er førstevalget for forældrene i hele landet, og hvor vores børn og unge bliver så dygtige, som de kan.

Men det handler altså ikke kun om nye fag; det handler i høj grad netop også om at have fokus på trivsel. Børn og unge må aldrig føle, at de ikke hører til; skolen skal være et sted, hvor de både lærer og leger, hvor de har gode venner, og hvor de er glade for at være. Der-

for er vi Socialdemokrater også meget opsatte på at komme mobningen til livs. Ét barn, der bliver mobbet, er altså et barn for meget. Jeg har selv haft en tid i folkeskolen og har set, hvad det gør ved børn, når de bliver udsat for mobning, og derfor skal man sætte ind med det samme. Så derfor er vi fuldstændig enige med SF i hensigten.

Men vi *har* taget en række tiltag: først og fremmest med nye mål for trivsel i folkeskolen, som vi følger op på; med ekspertgruppen om ro og klasseledelse, som er i gang med at sikre konkrete redskaber til elever, lærere og pædagoger; med oprettelsen af børnekontoret i 2012, hvor man har sat øget fokus på netop børn, og de har jo allerede i dag mulighed for at klage til Ombudsmanden. Så gøres der jo også rigtig meget ude på skolerne, hvor man tager ansvar for at have en politik på området med en antimobningsstrategi, og vi tror, at skolerne kan løfte det ansvar og den opgave. Det er nemlig vigtigt, at mobning er noget af det, der tages hånd om med det samme, og det derfor ikke får lov til at udvikle sig.

Så selv om forslagsstillernes hensigt er rigtig sympatisk, synes vi fra socialdemokratisk side, at mobning er noget, som man ikke alene kan lovgive sig ud af. Derfor støtter vi ikke forslaget, men vi tager trivslen på skolerne meget alvorligt, og vi ser frem til at få den nye trivselsmåling for i år og fortsætte arbejdet med at sikre, at skolerne er et godt sted for vores børn.

Kl. 13:15

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Der er en kort bemærkning fra fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:15

Annette Vilhelmsen (SF):

Det er jo altid meget sympatisk at have lyst til at diskutere, men det, som jeg bare ikke tror at de børn og unge, der går ude i skolerne, kan vente på, er endnu en måling og endnu en evaluering. For vi kender dem jo alle sammen, de børn, som står op om morgenen og har ondt i maven, som ikke trives i skolen, som ikke kan lære det, de ellers kan, som finder på undskyldninger og har pjækkedage, og som for manges vedkommende desværre også får men, som sidder der resten af deres liv.

Mener Socialdemokraternes ordfører, at det, der i dag er muligt, med at gå til Ombudsmanden, er nok? Det har jeg simpelt hen brug for at vide, for det er i hvert fald ikke oplevelsen hos de børn og unge, der rammes af det her. Men mener Socialdemokraternes ordfører, at det, der er i dag, er nok?

Kl. 13:16

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Fru Annette Lind.

Kl. 13:16

Annette Lind (S):

Med de nye rammer for folkeskolen har vi tre overordnede mål, som fru Annette Vilhelmsen ved. Det handler om, at vi skal have alle børn til at blive så dygtige, som de kan, uanset social forskel, og så skal det også være sådan, at de skal være glade for at gå i skole, og derfor er trivselsmålingerne noget helt centralt i forhold til de nye rammer for folkeskolen. Vi kommer her til at skulle måle både på det fysiske og på det psykiske, og man *skal* sætte ind mod mobning; der er slet ikke nogen tvivl om, at det er noget af det, som man har et kæmpe ansvar for ude i skolerne. Men der er altså en lovgivning i dag, og med de nye rammer for folkeskolen og trivselsmålingerne er vi kommet et ret langt stykke ad vejen.

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:17

Annette Vilhelmsen (SF):

Men måske Socialdemokraternes ordfører alligevel kunne blive en lille smule mere præcis? For i forhold til de henvendelser, jeg får fra børn og unge, som bliver mobbet, synes jeg ikke, det er et rigtig godt svar til dem at sige: Jeg kan godt høre, hvad du siger, men jeg venter på en trivselsmåling. Hvad vil ordføreren foreslå at vi svarer de børn, som igen skriver i morgen, med hensyn til hvad det er, der skal gøres ved det her?

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Fru Annette Lind.

Kl. 13:17

Annette Lind (S):

Det her er et ansvar, man har ude på skolerne. Vi skal lave en anti-mobningsstrategi, og man har et kæmpeansvar ude på skolerne. Man kan efter Børnenes Kontors oprettelse i 2012 klage til Ombudsmanden, og man har en skærpet forpligtelse til at henvende sig til myndighederne. Der er her en lang række ting, som er sat i værk. Jeg tror ikke, at mere lovgivning gør, at børn bliver mobbet mindre. Det her skal man sætte ind over for fra dag et, når man opdager det, og man skal heller ikke vente på, at man får en afgørelse fra Ombudsmanden. Det her handler altså om, at når der er et barn, der bliver mobbet, så skal man tage det alvorligt, og det skal man handle på lige med det samme.

Kl. 13:18

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Så kan jeg sige tak til fru Annette Lind og give ordet til den næste ordfører. Det er fru Susanne Eilersen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det. Minimering af mobning, om det foregår i skolen eller i fritiden eller på en arbejdsplads, har alles fokus, også Dansk Folkepartis. Derfor er det også et meget sympatisk forslag, forslagsstillerne sætter fokus på, og emnet er højaktuelt. Vi ser desværre en stigende tendens til mobning på de sociale medier. Det vil sige, at mobning kan finde sted på alle tider af døgnet, hvorfor mobning kan virke som en stressfaktor og en psykisk belastning, hvor den unge aldrig får sig et frirum.

Det er også ubehageligt at se sit navn svinet til eller se et billede i en privat eller pinlig situation uploaded på nettet, eller at man bliver lagt for had i en facebookgruppe uden mulighed for at kunne få det slettet. Og måske ved man heller ikke, hvem afsenderen er, da de ofte optræder anonymt. Derfor ser Dansk Folkeparti også positivt på punkt d. i forslaget om, at den, der bliver mobbet, skal have mulighed for at få slettet det krænkende indhold.

Folkeskolerne har de seneste år fået mere fokus på mobning, både via en antimobningsstrategi og via de trivselsmålinger, der er indført med den nye folkeskolereform, der skal afdække, hvordan eleven har det. Det tvinger skolelederen til at handle. Vi mener, at punkt a. i beslutningsforslaget dermed er overflødig og for vidtgående. Og det samme gælder sådan set for punkt b., da det vil medføre, at ansvaret for skolerne fratages ledelsen og kommunen.

Som det er i dag, har børn også mulighed for at rette henvendelse til Ombudsmandens Børnekantor. Forældrene kan gå til skolelederen, og i yderste fald kan de også henvende sig til byrådsmedlemmerne, hvis de har den opfattelse, at den pågældende skoleleder ikke tager de nødvendige tiltag. Skolerne er et lokalt anliggende, og man kunne få den opfattelse, at forslagsstillerne ønsker at fratage kom-

munerne ansvaret for folkeskolerne og centralisere beslutningerne, og det ønsker Dansk Folkeparti ikke.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til fru Susanne Eilersen. Vi går videre til den næste ordfører. Det er fru Lotte Rod fra Det Radikale Venstre. (*Susanne Eilersen (DF):* Havde jeg ikke mere tid? Jeg var ikke færdig, havde jeg ikke mere tid?). Undskyld, det er det, at når man holder for lange pauser, tror formanden straks, man er færdig. Jeg beklager det meget. Jeg kan se, at jeg gør, hvad jeg kan, for at chikanere folk i dag.

Kl. 13:20

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Sådan er det, så prøver vi at give lidt tilbage igen. Tak, fordi jeg måtte fortsætte.

Der har været et ønske om og en efterspørgsel fra skoler og især forældregrupper efter værktøjer til at kunne håndtere den stigende tendens til mobning, og vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at være behjælpelig med det. Så et samarbejde mellem KL, Danmarks Lærereforening, Skolelederforeningen, Danske Skoleelever og andre sagkyndige med henblik på at kunne samle viden om gode metoder til at håndtere situationer med mobning ser Dansk Folkeparti som et tiltag, der vil være et af flere værktøjer, der vil kunne finde anvendelse ude på de enkelte skoler, og forhåbentlig i et stærkt samarbejde mellem skolen og de involverede forældre.

Som sagt er mobning noget, vi i Dansk Folkeparti tager meget alvorligt. Derfor kæmpede vi også for at få skærpet bekendtgørelsen om fremme af god ro og orden. Vi havde i folkeskoleforhandlingerne foreslået, at voldelige og meget groft mobbende elever *skal* flyttes til en anden skole i stedet for som i dag, hvor der står, at de *kan*. Vi ser desværre ofte, at det er ofrene for mobning, der må flytte skole, og ud over at de har haft en traumatiserende oplevelse, er det også utrolig krænkende, at man er den, der lider det her nederlag og så må tage sit gode tøj og gå. Vi mener jo absolut, at det er den, der mobber, der bør flytte væk.

Da der i beslutningsforslaget er rigtig mange sympatiske og gode tiltag, vi også i Dansk Folkeparti gerne vil sætte fokus på, sigter vi imod en beretning i udvalget, som alle partier står bag, hvor vi kan signalere vigtigheden af at holde fokus på mobning, og især hvordan mobning kan minimeres. Tak for ordet.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Ja, jeg skal atter en gang beklage, men det var godt, at det sidste kom med, tror jeg. Men jeg giver i hvert fald ordet videre til fru Lotte Rod fra De Radikale.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak. Også tak til SF for at rejse en vigtig debat om mobning. I Radikale Venstre deler vi ønsket om, at vi bliver endnu bedre til at skabe trivsel på skolerne. Men måske er tiden ikke til flere regler lige nu. Det er jo ikke, fordi det altid bliver bedre af, at politikerne laver flere regler. Nogle gange handler det om at blive bedre til at få de regler, der allerede er, til at fungere i virkeligheden. Og vi har jo netop lige sat særlig fokus på trivslen i skolen.

Mobning er børns problem, men det er de voksnes ansvar. Og stop mobning-kampagner handler meget ofte om, at børn ikke må drille eller mobbe. Det er vi ved at gøre op med, fordi det er de voksnes ansvar at stoppe mobningen. I de her dage kører Børns Vilkår og Trygfonden en kampagne om de voksnes ansvar, som netop sætter fokus på, at mobning skal løses i fællesskab.

Med folkeskolereformen sætter vi os sammen trivsel som et af tre mål. Vi har haft nogle dygtige mennesker til at udforme en trivselsmåling, som skal styrke skolernes arbejde med elevernes trivsel, f.eks. i form af indsatser i de enkelte klasser. Derudover er det jo allerede sådan i dag, at lærere og skoleledere har en skærpet pligt til at underrette de sociale myndigheder, hvis man er bekymret for eller har mistanke om, at en elev er blevet udsat for overgreb. Det er også allerede i dag strafbart at fremsætte æreskrænkende og injurierende udsagn, true med vold eller viderebringe personfølsomme oplysninger. Lovgivningen giver mulighed for at lukke hjemmesider eller fjerne bestemt indhold.

Det er også sådan, at enhver kan henvende sig til Folketingets Ombudsmand om en afgørelse, som myndighederne har truffet, eller om den behandling, man har fået. Dermed er der også mulighed for allerede i dag at henvende sig, hvis det drejer sig om skoleledelsens manglende handling i forbindelse med mobning.

Så vi tænker altså i Radikale Venstre, at det ikke nødvendigvis er rigtigt at lave flere regler, men jeg lytter gerne til, hvorfor SF mener der er brug for nye regler, og måske også til ideer til, hvordan vi sammen kan gøre vores til at styrke indsatsen med de regler, som vi jo allerede har lavet sammen.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Så er der en enkelt kort bemærkning, og det er fra fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:25

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg er glad for, at Radikale også synes, det her er en vigtig debat, og så gerne vil være med til at se på, hvad vi kan gøre. Fru Lotte Rod nævner ledelsens ansvar. Det er jeg sådan set meget enig i. Har fru Lotte Rod nogle forslag til, hvordan man kan indskærpe over for lederne, at det er deres ansvar, og også til at få dem til at handle inden for det gældende regelsæt, som vi har i dag?

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Fru Lotte Rod.

Kl. 13:25

Lotte Rod (RV):

Ja, jeg mener, vi har taget et meget vigtigt skridt i fællesskab i folkeskoleforligskredsens med den nye folkeskolereform, hvor vi har gjort trivsel til et af de tre mål, og hvor vi har bedt nogle rigtig dygtige mennesker, som ifølge deres eget udsagn havde ventet i 20 år på at få lov til det, om at lave de her trivselsspørgsmål, som kan være med til at sætte en dagsorden ude på skolerne.

For jeg tror, at det i virkeligheden i den her diskussion også er meget vigtigt, at vi kommer væk fra det billede, som nogle tegner, af, at der er nogle børn, som mobber nogle andre børn, og hen til, at det handler om, hvordan de er sammen i klassen og i det hele taget, hvad det er for nogle relationer, de har med hinanden, og den voksnes ansvar for at skabe de gode relationer. Så jeg tænker, at det i virkeligheden er et meget stort skridt, vi tager med folkeskolereformen.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:26

Annette Vilhelmsen (SF):

Jo, men der er jo før taget rigtig store skridt, som ikke har betydet så meget, så hvad vil fru Lotte Rod foreslå at vi siger til de elever, som også skriver ind i morgen om systematisk efterfølgelse, systematisk

dårlig trivsel? Vi må jo tage de her børn og unge alvorligt. De oplever faktisk, at det sådan set ikke er det, at de bliver mere og mere stille, trækker sig mere og mere, der får lærere og pædagoger og ledere til at få mere øje på dem. Så bare ét godt råd til, hvad vi kan gøre fra i morgen af, vil jeg gerne have.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Fru Lotte Rod.

Kl. 13:27

Lotte Rod (RV):

De børn, der oplever det, skal gå til deres lærer, og hvis ikke de føler, de får nok ud af det, så skal de gå til lederen på skolen, for det er lederens ansvar at sikre, at alle børn trives.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Ja. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Jeg siger tak til fru Lotte Rod. Vi går videre til hr. Lars Dohn fra Enhedslisten.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak. Der er to rigtig glædelige ting omkring mobning. Den ene er jo, at antallet af mobbede elever er faldet ganske kraftigt. I 1998 var det hver fjerde elev, der angav at blive mobbet i skolen, og nu er vi så pænt længere nede. En anden, synes jeg, glædelig ting ved det her er, at det hjælper at gøre noget. Når man gør nogle indsatser, senest her omkring det at indføre en mobbepolitik, så hjælper det. Så det vil sige, at vi ikke står over for et eller andet fænomen, som bare vil blive værre og værre; vi står over for noget, som vi kan gøre noget ved, et fænomen, vi kan gøre noget ved. Jeg har også på fornemmelsen, at hele det politiske kompas sådan set er indstillet på her at ville gøre noget.

Enhedslisten er også indstillet på at indgå i det arbejde, der skal være, med at få indkredset nogle af de ting, som kan være med til at mindske mobning. Men samtidig med det kører man jo den gale vej ude i folkeskolen. I dag er der jo den højeste mulige klassekvotient i nyere tid. Det er klart, at risikoen for mobning stiger, jo flere elever der er i en klasse. Vi har også set, at inklusion, også i de tilfælde, hvor det ikke er det bedste for barnet, jo giver nogle mobningssituationer. Vi kan læse om dem i dagspressen, i bladet Folkeskolen og andre steder.

Ligesådan med den situation, som man har skabt gennem folkeskolereformen og overenskomstovergrebet på lærerne, hvor eleverne til stadighed møder flere vikarer. Og en vikar er altså ikke så god til at løse de her opgaver som en rigtig læreruddannet lærer eller pædagog. Det hænger selvfølgelig også sammen med det, vi var inde på tidligere på dagen, nemlig det dårlige indeklima. Når man sidder i, jeg havde nær sagt beskidt eller dårlig luft, så er risikoen voksende for, at man bliver udadvendt reagerende. Vi ved også fra undersøgelser, at den måde, man indretter skolen på, om man bare har kørt til en hel masse asfalt ud, eller om man har skabt et spændende skoleum, også er afgørende for, om der foregår mobning. Så alle de her ting spiller ind.

Jeg synes også, der er en anden ting, som vi bliver nødt til at have ind omkring det her, og det er, om undervisningsmiljøloven er det rigtige instrument, om den fungerer tilstrækkeligt godt. Der har vi jo tidligere på dagen også nævnt muligheden for, at elever og studerende bliver omfattet af arbejdsmiljølovgivningen. Derfor mener vi, at undervisningsmiljøloven skal genvurderes. Ligesådan gør hele den nye situation omkring de nye medier også, at man ude i skolerne og i samfundet i øvrigt bliver udsat for nye situationer, som vi bliver nødt

til at forholde os til. Det vil sige, at den her dagsorden omkring mobning bliver vi ved med at skulle arbejde med.

Men som sagt vil Enhedslisten indgå positivt i udvalgsarbejdet, og vi har også en fornemmelse af, at der er en god vilje til at søge sammen omkring nogle fornuftige initiativer.

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til hr. Lars Dohn. Vi går videre til den næste ordfører, og det er fru Merete Riisager fra Liberal Alliance.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Jeg tror godt, jeg kan sige, at ingen i det her Ting ser let på mobning. Mennesker lever ikke af luft og mad alene, vi har brug for at blive accepteret, vi har brug for venskaber, og vi har brug for at blive valgt til. Voksne kan også mobbe, og det er ikke kun svage mennesker, der bliver mobbet; stærke mennesker kan også blive udelukket fra fællesskabet og opleve den voldsomme situation, det er, at blive mobbet. Men når det gælder børn, gør der sig nogle særlige forhold gældende.

For det første kan børn ikke flytte sig, sådan som voksne kan. De kan ikke bare vælge en anden skole, ligesom vi kan vælge en anden arbejdsplads. Børn er under udvikling, og det vil også sige, at det, der sker dem, mens de er børn, kan sætte sig som varige men resten af livet. Og så er børn jo ikke født altruister, det vil sige, at det her med at behandle hinanden ordentligt er noget, man skal lære. Man skal lære at omgås hinanden på en måde, så man ikke skader hinanden, og der kan man jo altså som barn nogle gange komme ud for at være i en situation med nogle børn, der endnu ikke har lært det. Og det er derfor, at forældrenes rolle er fuldstændig afgørende, når vi taler om mobning. For alle de regler, som jo altså ikke nødvendigvis står noget sted, som handler om, hvordan man udviser empati, hvordan man behandler hinanden respektfuldt og med omsorg, er noget, man skal lære af sine forældre.

I familien lærer man de grundlæggende spilleregler, og uanset at skole og børnehave godt kan forsøge at træde til, især for de børn, der ikke har de muligheder derhjemme for at lære de her spilleregler, må man bare sige, at skolen og børnehaven ikke kan overtage den rolle, som forældrene har, det kan ikke lade sig gøre.

Sker der mobning, er det vigtigt, at de voksne griber ind. I dag er det sådan, at når der sker en meget voldsom mobning, så er det som regel det barn, der bliver mobbet, der ender med at flytte skole. Det er sådan en praksis, vi har fået, det er en kultur, vi har, at sådan bliver det ofte. Det bør vi vende om. Vi bør have en debat om, om vi ikke kan forsøge at indrette det sådan, at det er den, der mobber, der skal flytte skole. Jeg ved godt, det ikke er nemt, det er ikke spor nemt, men det handler altså om, at det, vi gør i dag, mange gange ikke virker særlig godt. Og det er et kæmpe nederlag for det barn, der bliver mobbet, at flytte skole og skulle starte forfra, det er et stort ansvar at pålægge den enkelte. Og der kan altså godt være situationer, hvor man udmærket godt ved, hvem det er, der starter balladen, hvem det er, der udløser det, og så er det altså det barn, der af skolen skal udpeges til at flytte skole. Man må tage fat i forældrene og sige: I må simpelt hen flytte jeres barn, for det her barn skaber nogle problemer, som vi har forsøgt at løse, men det er ikke lykkedes.

Noget andet er, at når vi taler om mobning, er det altså vigtigt, at vi skelner mellem mobning og andre situationer, f.eks. antisemitisme, som vi har diskuteret i et samråd her for nylig. Antisemitisme er jo altså racisme, og det er noget, der rækker ud over en almindelig mobbeproblematik. Da vi diskuterede det i det åbne samråd, sagde ministeren, at det i en eller anden grad går ind under en mobbeproblematik, men det er jeg sådan set ikke enig i. Racisme og antisemitisme skal man have nogle helt andre handlingsplaner for; det er

nogle ting, som er alvorlige, og som kan have nogle kæmpe implikationer for civilsamfundet, så det skal man adressere særskilt.

Så er det også vigtigt, at man i en lærerstand skelner mellem drilleri og mobning. For selvfølgelig skal børn også drille hinanden – det at man driller hinanden er også en del af det sociale fællesskab. Det må man gerne, men hvor går grænsen? Det må man hele tiden tale om, også når det handler om vold. For igen kan der godt være nogle knægte, der skubber til hinanden ovre i skolegården, det er en helt almindelig del af det at blive voksen, men når det går over i egentlig vold og trusler, slag, spark, måske endda at have en kniv med i skole, så skal skolen altså træde til, og det er der desværre set eksempler på ikke sker.

Så ansvaret ligger hos de voksne, og det ligger for Liberal Alliance også lokalt. Og der må jeg bare sige, at SF og Liberal Alliance ser forskelligt på, hvordan man løser problemer, der handler om medmenneskelighed, der handler om relationen mellem mennesker. Og der er nogle af de her ting, der kan laves vejledninger om, men rigtig mange af de mobbeproblematikker, der er, skal løses ved, at der er nogle rigtig dygtige skoleledere og nogle dygtige lærere. Jeg tror ikke på det her med, at de her skemaer, vi nu sender ud i forbindelse med folkeskolereformen, løser noget som helst, skolerne er så forskellige, så det handler altså om lokalt lederskab og personligt ansvar.

Kl. 13:36

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til fru Merete Riisager. Vi går videre til ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:37

(Ordfører for forslagsstillerne)

Annette Vilhelmsen (SF):

Tusind tak for en meget god modtagelse af SF's forslag til at få bekæmpet mobning. Det er i hvert fald for mig en rigtig god dag, da jeg kan fornemme, at vi egentlig er enige om, at der for det første skal gøres noget ved det her, og for det andet, hvilket er lige så vigtigt, at det kan der gøres noget ved, og at vi allerede har gjort noget.

Vi har i SF valgt at fremsætte det her beslutningsforslag med det helt klare formål at stoppe mobning ligesom den stop mobning-kampagne, der kører, og lige præcis give børn de rettigheder, som de har krav på, når skolen ikke opfylder deres pligt til at handle. For nogle skal jo handle, nogle skal jo se de børn, som oftest skjuler sig, fordi det er både flovt og skamfuldt ikke at være en af de populære. Det er ikke sjovt at stå op hver morgen og vide, at i dag vil jeg også blive drillet.

Det er rigtigt, som fru Merete Riisager også siger, at der er forskel på drilleri, på mobning, på en lidt løs omgangstone osv., men mobning er kendetegnet ved systematisk overskridende kommentarer, som gentager sig igen og igen, som har toner af at være racistiske, kønsdiskriminerende, som kan gå på, at man er overvægtig eller for tynd, eller som Ellen i 9. klasse beskriver det, at hver dag at køre i skolebussen og skulle høre på, at der er sådan et kor, der sidder og siger: klamme sæk, klamme sæk, hvad koster du, osv.? Det er ikke muligt at stoppe det, og der er ikke nogen voksne, der griber ind.

Det er også den dreng, som egentlig er meget optaget af at gå i skole, som passer sine ting, som måske ikke er en af de største, ikke en af dem, der klarer sig bedst på fodboldbanen, og når han rækker hånden op og gerne vil svare på et stille spørgsmål, kommer det nede bagfra hver gang: fessor, fessor. Det bliver også sagt, når han forsøger at klæde om til idræt, og det bliver også sagt på cykelturen hjem.

Denne mobning har nogle meget voldsomme konsekvenser, og for manges vedkommende forfølger det dem jo langt ind i voksenalivet, og det er meget traumatiserende, og det er også meget nedbrydende. Bliver et barn udsat for mobning, er der i dag rent faktisk i

virkelighedens verden ikke noget sted at klage til, hvis ikke skole eller forældre skrider til handling. Børnene har ingen ret til at få løst deres problem, som for manges vedkommende påvirker dem langt ind i deres voksenliv.

Derfor er det jo, at jeg og SF synes, at vi bliver nødt til at tage ansvar og samarbejde. Det er der også mange af ordførerne, der nævner nu: Ja, vi skal samarbejde, og det skal børn, skole, forældre, organisationer, og det skal vi også fra politisk side. Så er det jo, at vi i SF har valgt at fremsætte det her beslutningsforslag, som netop lægger op til samarbejde, men vigtigst af alt er det for at sikre, at børnene har mulighed for at undgå at stå i en situation, hvor de ikke har nogen steder at gå hen og få hjælp, eller hvor ingen ser dem, eller hvor ingen tager dem alvorligt.

Vores beslutningsforslag har fire elementer. Det ene er at få strammet op på lovgivningen, og ja, der er lovgivning, og nej, svaret er ikke altid mere lovgivning, men i hvert fald at få strammet op på den lovgivning, der er, sådan at det tydeligt fremgår, at skolerne har en handlepligt over for mobning på skolen, og at en skole derfor skal handle, hvis en elev føler sig mobbet eller krænket. Vi har desværre været vidne til tilfælde, hvor skolen ikke har reageret, heller ikke efter gentagne henvendelser fra både børn og forældre, og det er fuldstændig uacceptabelt. Skolerne har pligt til at skride til handling. Det var det ene.

Det andet er, at sker det, at en skole ikke opfylder handlepligten, skal en elev, som er blevet mobbet eller krænket, have mulighed for at klage til Folketingets Ombudsmand. I dag har børnene simpelt hen ikke juridisk mulighed for at klage. Det må bare ikke ske, at et barn står uden mulighed for at få den hjælp, som voksne har. Voksne har mulighed for at klage og søge om hjælp, når vi på vores arbejdsplads bliver udsat for mobning, krænkelser osv. Børnene har og skal også have en ret. Flere har nævnt, at man jo kan gå til Ombudsmanden, men i den virkelige verden, er det ikke det, der opleves, bl.a. fordi man ikke oplyser børn og forældre om, at dette er en mulighed. Vi ved det bl.a. fra BørneTelefonen, som jo hver eneste dag modtager opkald fra desperate børn, som ikke ved, hvor de ellers skal gå hen.

Kl. 13:42

Det tredje forslag er, at regeringen i samarbejde med Kommunerne Landsforening, Skole og Forældre, Danmarks Lærerforening, Skolelederforeningen, Danske Skoleelever og sagkyndige opsamlere den nødvendige viden med henblik på udbredelse af gode metoder til at håndtere situationer med mobning. Det var også noget af det, som fru Louise Schack Elholm nævnte og også fru Lotte Rod fra De Radikale, nemlig at vi skal have mere viden, og vi skal også have systematisk viden, vi skal opsamle viden.

I SF tror vi, at måden at komme mobning til livs er via samarbejde og via deling af erfaring på tværs af organisationer og institutioner, og i den forbindelse er det vigtigt, at samarbejdet også inkluderer forældrene, og derfor er jeg enig i udlægningen fra fru Merete Riisager – jo, jeg er enig i, at der er mange ting, Liberal Alliance og SF er uenige i – om, at det er forældrenes ansvar at være med til at tage hånd om eleverne. Det er der slet ikke nogen tvivl om. Forældrene spiller en stor rolle i bekæmpelsen og i forebyggelsen af mobning. De skal også inddrages og ikke mindst informeres om, hvordan man som forældre kan og skal håndtere det, hvis ens barn bliver mobbet, eller hvis ens barn er den, der mobber.

Endelig er der det fjerde punkt om, at mobning af børn og unge på digitale og sociale medier og konsekvenserne heraf skal kortlægges. Der er også flere af ordførerne i dag, der nævner, at det jo er en ny flade at være på, at det er et nyt rum at være i, og det holder aldrig op. Digital mobning er et stort og stigende problem, samtidig med at flere og flere børn og unge dagligt anvender de sociale medier, er mobning så at sige flyttet med fra skolegården til internettet. Og den er ikke kun flyttet. Mange tilfælde af mobning på nettet er

blevet et supplement til den mobning, der foregår i den fysiske verden. Det vil sige, at børnene jo ikke kan få en pause fra mobningen, når nu internet og de sociale medier er med overalt. Hvor hjemmet tidligere har været et helle – når man kom inden for døren, stoppede det dér – så er mobning nu flyttet med hjem, og den er konstant til stede.

I den forbindelse er det så, at vi ønsker, og der bliver sørget for, at de, som er blevet mobbet på sociale medier, skal have adgang til at få slettet det krænkende indhold, så det ikke kan forfølge dem senere i livet eller ved en eventuel flytning til anden skole.

Jeg er meget glad både for opbakningen til, at vi får drøftelsen her, og også for den opbakning, der er til, at vi skal drøfte denne sag videre i udvalgsarbejdet. Det er sådan, at jeg lige vil repetere for ministeren, som desværre afviser vores forslag, men det tror jeg nu sådan er mere af princip, at på indholdet og på det, som undervisningsministeren nævnte, er vi jo meget enige. Så det, der jo vil være mit spørgsmål, der står tilbage, som jeg håber vi kan gøre til genstand for udvalgsarbejdet, er: Hvad gør vi så, når det ikke sker, når nu vi har en lovgivning, når nu vi har paragraffer, når nu vi ved, at skolebestyrelserne skal lave en antimobningsstrategi? Alt det der er vi jo helt enige om, men når det ikke sker, hvad gør vi så, og hvordan varretager og sikrer vi de børns rettigheder, som bliver krænket og på den måde bliver forfulgt af det resten af deres liv?

Til fru Louise Schack Elholm fra Venstre, der nævner, at der er en del ligheder, vil jeg sige, at ja, det er der, og jeg kunne godt tænke mig, at vi arbejder videre med de ligheder, der er, og det skal vi gøre af hensyn til de børn, som det her handler om, og det handler lige præcis om at få skabt noget mere viden og få lavet en seriøs udvalgsbehandling på området.

Fru Annette Lind fra Socialdemokratiet nævner også det, at vi skal diskutere det og også gøre det i skolen, og det er vigtigt, at vi sammen får taget nogle af de her initiativer og så selvfølgelig også får set på de erfaringer, der kommer via trivselsmålene. Men vi er også nødt til at sige højt, og nu kan jeg jo gøre det herfra, at alle børn har ret til at klage, at alle forældre har ret til at klage. Det er skolelederens ansvar, og man skal handle på det, man kan ikke undgå at handle.

Til Dansk Folkepartis fru Susanne Eilersen, som nævnte, at vi måske fra SF's side var ude på at fratage kommunerne ansvaret, vil jeg i hvert fald gerne sige her: Nej, på ingen måde. Det er vi slet ikke, men vi er ude på, at man kommunalt påtager sig det ansvar, der hører sig til, og også gør det ude på skolerne.

Så til Det Radikale Venstres fru Lotte Rod, som nævner de voksnes ansvar og lederens ansvar, vil jeg sige, at det er fuldstændig korrekt. Det skal simpelt hen broderes, det skal hænges op alle steder. Pas på, her bliver skabt mennesker. Det skal stå over enhver skoledør, og det skal lederen hver dag udøve sin ledelse efter.

Enhedslisten nævnte den tidligere drøftelse, vi har haft i dag om en undervisningsmiljølov, og jeg vil hilse velkommen, at også børn får en arbejdsmiljølov at være under.

Endelig nævner fru Merete Riisager fra Liberal Alliance til sidst, at der er noget, SF og Liberal Alliance ser meget forskelligt på, og der vil jeg sige: Ja, det er der, men der er også noget, vi ser ens på, og det er lige præcis samarbejdet og det at få forældrene med ind i det her arbejde, og det håber jeg meget på opbakning til, således at drøftelsen her i dag giver grobund for, at vi kan få en seriøs, konstruktiv drøftelse til gavn for de her børn, som vi jo alle sammen kerrer os om. Tak for debatten.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Jeg siger tak til fru Annette Vilhelmsen.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til jernbanelov.

Af transportministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 11.03.2015).

Kl. 13:47

Forhandling

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. På tværs af Folketingets partier har vi en målsætning om, at vi gerne vil have flere passagerer på banen. Vi vil gerne have flere passagerer med vores tog. Det er derfor, vi har iværksat massive investeringer i jernbanen. Siden 2009 har vi for alvor sat turbo på investeringer i en bedre jernbane.

For at få det fulde udbytte af disse mange investeringer kræver det en modernisering af jernbaneloven, og det er lige præcis det, som det her lovforslag handler om, nemlig en tiltrængt revision og modernisering af gældende lov om jernbane. Hovedformålet med revisionen er at implementere EU-regler samt at skabe en klar, enkel og operationel jernbanelov, som netop kan understøtte målet om at få flere passagerer og mere gods på banen. Lovforslaget gennemfører bl.a. yderligere åbning af markedsadgangen i forhold til adgang til jernbanerelaterede servicefaciliteter såsom vedligeholdelsescentre og klagøringscentre. Det er noget, vi hilser meget velkommen i Venstre. Nu mangler vi så bare at få fulgt op med, at vi får mere konkurrence på selve skinnerne, men det må vi tage ved en senere lejlighed.

Der indføres også et nyt begreb, der hedder bybaner. Det begreb omfatter metro, letbaner og S-tog, og dermed tilpasser lovforslaget reglerne, så vi tager højde for bl.a. de kommende letbaner, som jo kommer i Aarhus, vest for København, i Odense og i Aalborg. Dertil kommer en række øvrige mindre justeringer af jernbaneloven, der alt sammen vil bidrage til, at passagererne og godsbanepåklædere de kommende år kan få det fulde udbytte af de meget omfattende investeringer, vi netop foretager i jernbanen.

Alt i alt er lovforslaget udtryk for et godt skridt fremad for den skinnnebårne trafik i Danmark, og derfor kan Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 13:50

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Jeg siger tak til hr. Kristian Pihl Lorentzen og giver ordet videre til den næste ordfører, som er hr. Rasmus Prehn fra Socialdemokraterne.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Også fra socialdemokratisk side kan vi naturligvis støtte dette gode og konstruktive forslag. Der er ikke nogen tvivl om, som Venstres ordfører også har været inde på, at jernbanen er i rivende udvikling.

Vi har alle sammen meget store forventninger til dansk jernbane-drift. Vi vil gerne have flere til at benytte sig af toget, hvad enten det er passagerer, der skal ud at køre, eller det er gods, hvor vi gerne skulle have endnu mere over på den meget mere miljø- og klimavenlige jernbanegodskørsel.

Når det er, at der har været en masse knopskydninger – i forhold til regelændringer, EU-direktiver og andet – giver det derfor også mening at lave den her pakke i et nyt lovforslag, hvor man simpelt hen samler op på alle de forskellige ting, der har været ændret undervejs, så vi får en samlet lov, der sikrer, der er styr på alt det med dansk jernbanedrift. Og der er det altså et rigtig godt forslag, der ligger her, der, som Venstres ordfører allerede har været inde på, handler om en række forskellige EU-regler, der bliver skrevet ind.

Det er ting, som vi har taget højde for i forhold til at sikre et bedre samarbejde, når det er, man skal køre ned igennem Europa, så man ikke skal til at have nye lokomotivførere om bord, fordi der er et nyt signalprogram, men at man har fælles signalprogram. Det handler også om, at vi sikrer bedre markedsadgang, så andre kan komme ind i forhold til nogle af de serviceting, der er i forhold til jernbanen. Så som Venstres ordfører også nævnte, har vi jo været historisk ambitiøse, og jeg er glad for, at Venstre bemærker, at vi fra regeringens side har været så ambitiøse i forhold til letbaner og udviklingen af den slags. For det skal der selvfølgelig også tages højde for i sådan et forslag, sådan at vi, når vi får letbaner i de største byer, så også har en jernbanelov, der dækker det her område, hvor vi har været så ambitiøse i satsningen af det.

Endelig er der en passus om ekspropriation, sådan at vi i det omfang, man kommer i den situation, hvor man desværre er nødt til at gå ind og ændre ved folks private ejendomsret, fordi samfundsinteresserne betyder, at der skal ske noget, har det samlet ét sted, altså det her med, hvordan vi eksproprierer og andet, i forhold til at sikre, at almenvellets interesser får lov at ske fyldest, uden at den enkelte borger bliver krænket på sin private ejendomsret.

Kl. 13:52

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til hr. Rasmus Prehn. Den næste ordfører er fru Susanne Eilersen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Mange tak for det. Da ordføreren på det her forslag er fraværende, har jeg lovet at læse Dansk Folkepartis ordførertale op.

Forslaget drejer sig i bund og grund om en revision og en opdatering af den gældende jernbanelov og en implementering af EU-regler. Formålet er at skabe en klar og enkel operationel jernbanelov, som kan understøtte at få flere passagerer og mere gods på jernbanen. Derfor er det også en videreførelse af gældende ret, hvor det blot er gjort mere overskueligt og brugervenligt, men man kan måske diskutere, om et forslag på kun 106 sider kan anses for at være brugervenligt.

Et nyt begreb som bybaner indføres, som omfatter metro, letbane og S-baner, som har visse fællestræk. Der indføres en særlig definition på letbaner, som afgrænses i forhold til anden trafik på skinner, idet letbaner både kan køre i eget tracé og køre i vejen efter færdselslovens regler.

EU-implementeringen består af en yderligere åbning for markedsadgang i forhold til jernbanerelaterede servicefaciliteter, herunder vedligeholdelsesfaciliteter, klagøringscentre samt regler for Havarikommissionen.

Dansk Folkeparti er positive over for forslaget. Tak.

Kl. 13:54

Kl. 13:57

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til fru Susanne Eilersen. Vi går videre til den næste ordfører, som er fra Det Radikale Venstre, og det er hr. Andreas Steenberg.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Radikale Venstre kan støtte lovforslaget, som det ligger. Jeg har ikke tænkt mig at gennemgå alle de mange detaljer i lovforslaget – nogle af mine kollegaer har været inde på det, og jeg ved, at transportministeren også kommer med en længere redegørelse – men jeg vil konstatere, at lovforslaget især gennemfører noget EU-lov, som Danmark har støttet op om, og så er det gældende ret, som videreføres. Det er en lov, der har nogle år på bagen, og en gang imellem skal vi jo opdatere lovene, sådan at de stadig giver mening.

Den væsentligste nyskabelse i loven er, at man nu indfører nogle paragraffer om letbaner, moderne sporvogne, som der er ved at blive bygget en masse af i Danmark, og det er selvfølgelig helt naturligt, at landets jernbanelov nu også indeholder den her nye form for jernbaner, som bliver bygget rundtomkring. Aktørerne inden for jernbanelov har været inddraget i arbejdet med den opdaterede jernbanelov, og der er positive høringssvar. Jeg synes, der er grund til at rose Transportministeriet for et stort arbejde med at modernisere den her lov i samarbejde med de forskellige aktører.

Radikale Venstre kan støtte lovforslaget, som det ligger.

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til hr. Andreas Steenberg, der jo har givet os store forventninger til transportministerens indlæg i den her debat; det ser jeg meget frem til.

Men i første omgang er det fru Anne Baastrup fra SF.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Lovforslaget er stort og ser umiddelbart indviklet ud, der er mange elementer, der skal passes ind, og der er mange særinteresser forbundet med dette forslag.

Jeg synes, det var interessant at se i bemærkningerne, at man ud over de andre målsætninger, nemlig det med at implementere EU-reglerne, også har en målsætning om at gøre loven nemmere at forstå for borgerne, og den ambition synes jeg det er fantastisk flot at ministeriet har. Jeg vil også sige, at det, når man læser lovforslaget og man kan se det der sådan lidt indviklede system, ser firkantet og klart ud, og det er faktisk ikke så nørdet, som man skulle tro, når man kaster sig ud i det for første gang.

Høringssvarene viser jo også, at man, når det gælder den der uro, der naturligvis er i forbindelse med en eventuel konkurrenceforvridning og andet – for det er store interesser – har forsøgt at løse det sådan relativt klart. Så for mig at se virker det, som om ministeriet har ramt ret præcist med den måde, som man nu bliver nødt til at træffe nogle beslutninger på. Så vi støtter det.

Det er sjovt, at vi nu får en ny definition på bybaner, og det er interessant, at vi har fået klarhed over, hvad Havarikommisionen skal beskæftige sig med, og hvad ekspropriationsmyndighederne skal beskæftige sig med, og også at de er enige. Så ros til ministeriet, og så selvfølgelig også ros til ministeren.

Kl. 13:57

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det hr. Lars Dohn for Enhedslisten.

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Tak. Da Enhedslistens ordfører, Henning Hyllested, sidder i et tog et eller andet sted i et andet ærinde, skal jeg læse hans tale op.

Prisværdigt er det, at forslaget forenkler og moderniserer den gældende jernbanelov. Det ser dog ikke ud til, at det er lykkedes helt, idet en del høringssvar gør opmærksom på, at der stadig forekommer upræcise vendinger og formuleringer. For Enhedslisten er der især tre ting i forslaget, der påkalder sig vores interesse. Det er Havarikommisionen, det er Jernbanenævnet, og det er jernbanegodset.

Det er betænkeligt, at jernbanevirksomheder og ikke længere Havarikommisionen skal undersøge egne ulykker. Betyder det f.eks., at DSB selv skal undersøge, når IC4-tog støder sammen under rangering? Det kan bidrage til at svække den generelle jernbanesikkerhed. Indførelsen af egenkontrol i bl.a. fødevarebranchen viste sig at være et tag selv-bord, og hvorfor skulle jernbanevirksomheder være anderledes? Man skal ikke friste folk over evne, så derfor anbefaler Enhedslisten, at det udgår af lovforslaget.

I flere høringssvar rejses der kritik, og den er sammenfaldende med den kritik, Enhedslisten rejste ved behandlingen af lovforslag nr. L 170 i 2010 om ændring af jernbaneloven, nærmere bestemt i spørgsmål 6, om det problematiske i, at Jernbanenævnet ikke er fuldt uafhængigt af Trafikstyrelsen. Ikke alene er det Trafikstyrelsen, der varetager nævnets sekretariatsfunktioner; man bor også på samme postadresse.

Det er problematisk, at Jernbanenævnet behandler sager, der vedrører Trafikstyrelsens afgørelser, hvor der kan opstå tvivl om habiliteten. Dette underbygges af f.eks. Captrainsagen vedrørende Tønder-Tinglev-banen i december 2011 samt dørlukningsproceduren på Kystbanen i november 2011. Nævnet skal altså sikres både organisatorisk og have fuld uafhængighed. Nævnets arbejdsbyrde forøges, og derfor skal der tilføres flere økonomiske ressourcer, og det skal have mere personale. I stedet er man gået den modsatte vej og har reduceret antallet i de senere år. Nævnet skal endvidere tilføres sikkerhedsmæssige kompetencer, så det kan behandle klager over Trafikstyrelsens sikkerhedsafgørelser.

Samtidig ønsker vi, at klageadgangen opretholdes, også selv om der ikke er EU-retslige krav derom. Indbringelse af klager til domstolene er både dyrt og langsommeligt og vil erfaringsmæssigt afholde nogle fra at klage over kritisable forhold.

Jernbanegodset, især det indenlandske, behandles stedmoderligt. Vi har således ikke fået afklaret, om der kan køre godstog på den kommende Billundbane, og vi synes også, der mangler en del i baglandet til den nye terminal i Hirtshals. Det gælder om at sikre adgang til terminalerne og have ensartede takster baseret på de tilbudte faciliteter. Problemet er ikke af ny dato, så det er påkrævet, at der omsider findes en løsning, især når det nu viser sig, at omfanget af jernbanegodset er i vækst, og at mange godskunder efterspørger alternativer til lastbilerne. Enhedslisten anbefaler, at terminalerne lægges under Banedanmark, der så forpagter dem ud til en virksomhed, der ikke selv er operatør, for derved at sikre alle brugere en ikkediskriminerende adgang.

Endelig vil vi anbefale, at bestemmelsen i § 102, hvor ministeren sikres mulighed for at gennemføre EU-direktiver og fastsætte supplerende regler vedrørende EU-forordninger på jernbanelområdet, altid forelægges Transportudvalget og Europaudvalget.

Der er mange gode ansatser i forslaget, så vi er bestemt ikke afvisende over for det, men vi finder også, at ovennævnte forhold gør det svært at stemme ja til forslaget, som det ligger der. Enhedslisten vil stille spørgsmål til ministeren og så ellers afvente, hvad der sker under udvalgsbehandlingen. Et ændringsforslag skal heller ikke være udelukket på forhånd. Tak.

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til hr. Lars Dohn, og vi går videre til den næste ordfører, som er fra Liberal Alliance. Det er fru Merete Riisager.

Kl. 14:01

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Liberal Alliance har ikke umiddelbart nogen indvendinger mod den her omskrivning og modernisering af jernbaneloven, som den foreligger i nærværende lovforslag. Det siger sig selv, at hvis man har ændret på en lov mere end ti gange, kan der være brug for en ny sammenskrivning med en anden opbygning. Jeg noterer mig også, at man ligefrem har bestræbt sig på, at den skulle være lettere at læse, og f.eks. opererer man nu med begrebet bybaner for S-tog, metro og letbaner.

De fleste ændringer vedrører implementeringen af EU-regler på området, herunder ikke mindst muligheden for en bedre markedsadgang, når EU ruller de såkaldte jernbanepakker ud. Selv om det ikke går så hurtigt med den seneste om udbuds krav overalt i Europa, skal vi naturligvis sikre de lovgivningsmæssige rammer.

Det er nok heller ikke her, vi ser de største barrierer for udbud med lavere priser og en højere service. Det ligger snarere i tekniske finurligheder vedrørende bane og materiel, i køreplanlægning og organisatorisk afhængighed af DSB, som lige er blevet livsforlænget med 10 år. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi synes, at det er ærgerligt, at vi nu kan konstatere, at gamle østlande som Polen, Rumænien og Ungarn har mere udbudt trafik, end vi har i Danmark, og at de europæiske togoperatører betragter Danmark som det mest lukkede jernbaneland i Europa og et af de mest lukkede i hele verden. Det har en topchef udtalt for nylig. Det er ikke underligt, at netop udbud på jernbaneområdet er et af de områder, som regeringens egen Produktivitetskommission peger på som det mest effektive, hvis man vil effektivisere den offentlige sektor.

Den nuværende struktur og f.eks. fortolkning af moms på passagertrafik favoriserer, at DSB selv vedligeholder alt materiel. En ændring af momsreglerne vil medføre prisstigninger på 25 pct., siger DSB, og det får bare lov at stå uimodsagt, selv om vi i forvejen har nogle af de allerhøjeste billetpriser i verden. Det har vi så vel at mærke, selv om de stort set kun udgør det halve af den faktiske pris.

Nej, man må sige, at det ikke er nok med en moderniseret jernbanelov. Vi skal også have markedsliggjort og reorganiseret hele sektoren, før vi får et mere brugervenligt produkt. Lad os håbe, at det kan ske efter et valg, men lovforslaget, som det ligger, kan vi godt acceptere.

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til fru Merete Riisager. Vi går videre til den næste ordfører. Der er Mike Legarth fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand Clausen. Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget her, og det gør vi, fordi der er tale om en revision og modernisering af gældende lov om jernbane.

Hovedformålet er at skabe en klar, enkel og operationel jernbanelov, der kan understøtte målet om at få flere passagerer og mere gods på banen. Lovforslaget gennemfører så yderligere åbninger af markedsadgangen i forhold til servicefaciliteter, herunder vedligeholdelses- og klargøringscentre. Der indføres et nyt begreb, der omfatter både metro, S-tog og letbaner. Vi hæfter os ved, at de regler, der gjaldt for ekspropriation, videreføres, sådan at der ikke er nogen for-

ringelse af nogen art i den retning. Skulle man gøre noget, ville vi hellere styrke borgerens rettigheder over for systemet, over for staten. Men det er der altså ingen grund til at være bekymret for her.

Lovforslaget er samlet set til gavn for passagerer og operatører, og der er ikke nogen negative konsekvenser. Der er en lille hage i lovforslaget, nemlig Jernbanenævnets sekretariatsbetjening, som foreslås varetaget af Trafikstyrelsen, som er en af de myndigheder, hvis afgørelser er underkastet Jernbanenævnets tilsyns- og afgørelseskompetence. Det har bl.a. Jernbanenævnet selv og Forbrugerrådet udtrykt betænkeligheder ved. Det er Jernbanenævnets opfattelse, at sammenlægningen af nævnets sekretariat med Trafikstyrelsen vil skabe habilitetskonflikter i forhold til de områder, hvor Trafikstyrelsen administrerer regler, som er omfattet af nævnets kompetencer som enten administrativ klagemyndighed eller tilsynsmyndighed.

Derfor ser jeg frem til udvalgsarbejdet og vil stille et spørgsmål til ministeren, og det gør jeg så her fra talerstolen, nemlig om man fortsat mener, at det er lovligt, at det er hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med EU-reglerne at lade Jernbanenævnets sekretariatsbetjening varetaget af Trafikstyrelsen. Det kan godt være, at det er lovligt, men er det hensigtsmæssigt, er det ordentligt, er det fornuftigt, at vi gør det, eller kunne vi have vandtætte skotter og fuldstændig isolerede forhold, så man ikke kan beskyldes for indspisthed? Det vil vi lægge op til, og det vil vi forfølge, også i det videre udvalgsarbejde.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Jeg siger tak til hr. Mike Legarth. Og så er vi kommet til det længe ventede indlæg fra transportministeren.

Kl. 14:07

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Tusind tak for det, formand. Og tak til ordførerne for indlæggene her. Der er tale om et meget, meget stort og meget omfattende lovforslag. Det byder på en tiltrængt opdatering af loven, men det indeholder også nogle nye tiltag, og vigtigst implementerer vi EU-retten her i lovforslaget.

Den gældende jernbanelov er fra 1998, og der er hen over de sidste 15 år sket en større udvikling på jernbaneområdet, eksempelvis er EU-reglerne løbende blevet indarbejdet i loven, der således er ændret mere end ti gange i perioden. Og de mange ændringer har medført, at loven er blevet om ikke helt, så delvis uoverskuelig og i hvert fald ikke særlig brugervenlig. Så da vi samtidig har skullet implementere EU-direktivet om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde, som regulerer en række grundlæggende forhold på jernbaneområdet, har det været oplagt at foretage den her gennemgribende modernisering af loven.

Størstedelen af lovforslaget er en videreførelse af gældende ret, men bestemmelserne er forenklet og moderniseret, så loven samlet set er mere forståelig og dermed også meget, meget gerne skulle være nemmere at anvende. I den her proces har jernbanebranchen været inddraget. Der har været foretaget en branchehøring, og der har også været foretaget to offentlige høringer af lovforslaget. Og tilbagemeldingerne derfra er overordnet set netop, at man er tilfreds med, at loven er blevet mere brugervenlig.

EU-direktivet om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde søger at sikre den fremtidige udvikling af og adgang til jernbanelovet. Med lovforslaget åbnes der yderligere for jernbanemarkedet i forhold til adgangen til jernbanerelaterede servicefaciliteter. Det betyder, at jernbanevirksomheder kan få adgang til faciliteter som f.eks. vedligeholdelsesfaciliteter og klargøringscentre og de tjenesteydelser, der findes der. Samtidig udvides lovforslagets ansøgebegreb, så andre end jernbanevirksomheder kan søge om at få infrastrukturkapacitet.

For at imødekomme regler fra EU giver lovforslaget Jernbanenævnet flere opgaver og beføjelser. Jernbanenævnet gennemfører markedsovervågning, fører tilsyn med og er klageorgan på jernbaneområdet. Jernbanenævnet skal sikre, at eventuelle uhensigtsmæssigheder på jernbanenettet afklares. Lovforslaget styrker Jernbanenævnets mulighed for præcis det.

Som vi også har hørt at flere ordførere har fremhævet, tager lovforslaget højde for den seneste meget, meget positive udvikling på jernbaneområdet inden for bybaner, altså metro, letbaner, S-baner, som jo har en række fællestræk. I sammenhæng med det indføres en særlig definition på letbaner, og det gøres for at afgrænse letbanen i forhold til anden skinebåren trafik på jernbanerne. Og letbaner udmærker sig jo ved at være skinebåren trafik, som både kan køre i vej efter færdselslovens regler og i eget tracé. Det er hensigtsmæssigt, at bybaner beskrives nærmere, da det forventes, at bybaner får en større betydning fremover, og man kan jo bare slå op i de politiske aftaler og se, at der kommer letbaner i Danmarks største byer, og arbejdet er jo allerede i gang flere steder. Og dermed kan man sige, at lovforslaget her er fremtidssikret til den situation, vi får om ganske få år, nemlig at vi vil have et land, hvor der er letbaner til gavn for indbyggerne de steder, hvor de har mulighed for at benytte dem.

Lovforslaget samler også de generelle regler om ekspropriation til jernbaneanlæg i jernbaneloven. Bestemmelserne findes p.t. i 1965-loven om ekspropriation, og der er tale om, at gældende ekspropriationshjemler for jernbanen videreføres og moderniseres. Der bliver i disse år investeret massivt i jernbaneinfrastrukturen, og på den baggrund kan ekspropriation jo naturligvis blive nødvendigt, og det er derfor vigtigt at sikre klare hjemler, så der overhovedet ikke er nogen tvivl om det – og selvfølgelig i fuld overensstemmelse med grundlovens § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed. Vi får dermed et bedre overblik, ved at vi nu her samler alle ekspropriationsbestemmelser i én lov på det her område.

Afslutningsvis kan jeg allerede nu orientere om, at jeg faktisk påregner at stille et ændringsforslag til lovforslaget, som det ligger her i dag. For jeg er kommet frem til, at det vil være ønskeligt, at Jernbanenævnets formand er dommer. Det vil nemlig sikre, at formanden har de fornødne juridiske kvalifikationer, og samtidig vil det understøtte nævnets uafhængighed. Det er sådan, at hvis man skal udnævne en dommer som formand, bør det stå i loven.

Jeg ser frem til den videre behandling af forslaget, og jeg er naturligvis rede til at besvare spørgsmål i den forbindelse.

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:12

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Per Clausen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 27. marts 2015, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:12).